

กฎหมายว่าด้วยแร่

โดยนิตกรกลุ่มที่ปรึกษากฎหมาย
กองกฎหมาย
กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่

ระบบกฎหมายในการบริหารจัดการแร่

ระบบที่ถือว่าแร่เป็นของเจ้าของที่ดิน

ระบบที่ถือว่าแร่เป็นของรัฐ

- จีน มองโกเลีย ปาปัวนิวกินี แคนาดา เยอรมัน มาดากัสการ์ อินโดนีเซีย ไทย
- ญี่ปุ่น กำหนดให้กรรมสิทธิ์ในแร่ที่อยู่ใต้ดินเป็นของผู้ที่ได้รับสิทธิทำเหมืองแต่การอนุญาต เป็นอำนาจของรัฐ
- ลาว แร่เป็นสมบัติร่วมกันของประชาชนภายใต้การบริหารจัดการของรัฐ
- เวียดนาม แร่เป็นทรัพย์สินของปวงชนชาวเวียดนาม โดยการบริหารจัดการของรัฐ

การกำกับดูแลการทำเหมืองในอดีต

- ไม่มีการออกกฎระเบียบอย่างเป็นระบบ
- ไม่มีองค์กรควบคุมกิจการเหมืองแร่โดยตรง
- การกำกับดูแลอาศัยอำนาจพระบรมราชโองการของพระเจ้าแผ่นดิน หรืออยู่ภายใต้ข้อกำหนดของเสนาบดีผู้รับผิดชอบควบคุมในพื้นที่นั้นๆ
- เป็นการจัดระเบียบเพื่อความสงบเรียบร้อยในการอยู่ร่วมกันของผู้มีอาชีพขุดแร่มิให้เกิดความขัดแย้งระหว่างกัน

ความเป็นมาของกฎหมายแร่ที่ควรรู้

กฎหมายว่าด้วยแร่ฉบับแรก

“พระราชบัญญัติการทำเหมืองแร่
รัตนโกสินทร์ศก (ร.ศ.) 120”

ประกาศ ร.จ.

29 กันยายน ร.ศ. 120

(พ.ศ. 2444) ใช้บังคับ

17 ปี

- ทรงสถาปนากรมราชโลหกิจและภูมิวิทยา สังกัดกระทรวงเกษตราธิการ เพื่อเป็นองค์กรควบคุมเกี่ยวกับการทำเหมืองแร่

เจตนารมณ์เนื้อหาของกฎหมายฉบับแรก

- เล็งเห็นว่าแร่และโลหธาตุเป็นประโยชน์ต่อบ้านเมือง จำเป็นต้องจัดระบบเกี่ยวกับที่ดิน เนื่องจากระเบียบ ข้อบังคับที่มีอยู่ในพระบรมราชานุญาตไม่เพียงพอ

ความเป็นมาของกฎหมายแร่ที่ควรรู้ (ต่อ)

- ยึดหลักการว่า “แร่เป็นของรัฐ” ถ้าจะขุดหาแร่ต้องได้รับพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้ทำเหมืองแร่ แม้จะเป็นที่ดินกรรมสิทธิ์
- ผู้ขุดแร่ได้ต้องจ่ายค่าภาคหลวงนำเข้าเป็นรายได้ของแผ่นดิน
- ควบคุมกำกับดูแลเกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรแร่ ตั้งแต่การสำรวจ การทำเหมือง การร่อนหาแร่
- มาตรการด้านสิ่งแวดล้อม เช่น ให้มีการเฝ้าระวังมิให้เกิดผลกระทบต่อระบบสาธารณสุขประโยชน์ ป้องกันอันตรายที่จะเกิดกับบุคคลภายนอก
- มีมาตรการลงโทษทางปกครอง เช่น ถ้าทำเหมืองโดยฝ่าฝืนเงื่อนไขจะถูกลงโทษปรับ

ความเป็นมาของกฎหมายแร่ที่ควรรู้ (ต่อ)

กฎหมายว่าด้วยแร่ ฉบับที่ 2
“พระราชบัญญัติการทำเหมืองแร่
พระพุทธศักราช 2461

ตราขึ้นในสมัยรัชกาลที่ 6 เพื่อยกเลิก
พระราชบัญญัติการทำเหมืองแร่
รัตนโกสินทร์ศก (ร.ศ.) 120 ใช้บังคับเมื่อ
วันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2461

แก้ไขรวมทั้งสิ้น 11 ครั้ง และยกเลิกในปี 2510

- โครงสร้างของกฎหมายยังคงหลักการเดิม แต่เพิ่มรายละเอียด กำหนดขั้นตอนการสำรวจและทำเหมือง โดยเฉพาะถ้อยคำของกฎหมายมีความชัดเจนขึ้น

ความเป็นมาของกฎหมายแร่ที่ควรรู้ (ต่อ)

เนื้อหาที่น่าสนใจ

- ควบคุมกำกับดูแลเกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรแร่ ตั้งแต่การสำรวจ การทำเหมือง การร่อนหาแร่
- กำหนดชัดเจนขึ้น ให้ที่ดิน แร่ทั้งหลาย รวมทั้งน้ำมันดิบ และถ่านหิน เป็นของหลวง และอยู่ในความควบคุมตามกฎหมาย ถ้าจะขุดหาแร่ต้องได้รับพระราชทาน พระบรมราชานุญาตก่อน แม้จะเป็นการขุดในที่ดินกรรมสิทธิ์
- มีวิวัฒนาการที่ละเอียดรอบคอบมากขึ้น เคารพสิทธิของเจ้าของที่ดิน เมื่อรัฐต้องการที่ดินที่ใช้ทำเหมือง เดิมจะใช้หลักการเวนคืนประทานบัตร แต่กฎหมายฉบับนี้เป็นการบังคับซื้อ และมีกระบวนการ ตัดอนุญาต โด่งครุ การจ่ายเงินค่าทำขวัญให้แก่เจ้าของที่ดิน
- มีระบบการอุทธรณ์ (ให้เวลา 90 วัน)
- กำหนดหน้าที่ของผู้ถือประทานบัตรต้องประกอบกิจการด้วยความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม
- การขุดหาแร่โดยไม่ได้รับอนุญาตระวางโทษปรับ 1,500 บาท ริบเครื่องมือและแร่ที่ขุดหาได้

ความเป็นมาของกฎหมายแร่ที่ควรรู้ (ต่อ)

กฎหมายว่าด้วยแร่ ฉบับที่ 3
พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2510

ประกาศ ร.จ.วันที่ 31 ธันวาคม 2510
และใช้บังคับในวันที่ 1 มกราคม 2511

ตราขึ้นเพื่อยกเลิก
พระราชบัญญัติการทำเหมืองแร่
พระพุทธศักราช 2461
และที่แก้ไขเพิ่มเติมทั้งหมด

เนื้อหาโดยสรุป

- เป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับการอนุญาตหรือให้สิทธิเกี่ยวกับแร่ต่างๆ กำหนดมาตรการในการควบคุมการสำรวจแร่ การทำเหมือง การร่อนแร่ การขุดหาแร่รายย่อย การเก็บรักษาแร่ การประกอบธุรกิจแร่ การครอบครองแร่ การแต่งแร่ การประกอบ โลหกรรม การนำแร่เข้าหรือการส่งแร่ออกนอกราชอาณาจักร ตลอดจนการวางมาตรการทางด้านผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากการประกอบกิจการ การให้ความสำคัญกับความปลอดภัยของคนงาน

ความเป็นมาของกฎหมายแร่ที่ควรรู้ (ต่อ)

- ไม่มีบทบัญญัติที่ชัดเจนว่า “แร่เป็นของรัฐ” แต่การสำรวจแร่หรือทำเหมืองในที่ใดแม้ที่ดินกรรมสิทธิ์ต้องได้รับอนุญาต
- พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2510 มีการแก้ไข 6 ครั้ง
- รวมถึงการแก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับ**บทบัญญัติการทำเหมืองใต้ดิน** ซึ่งปรากฏกระแสดูแลการคัดค้านจากมวลชนอย่างกว้างขวางในชั้น การพิจารณาของรัฐสภา
- ยกเลิกเมื่อวันที่ 2 มีนาคม 2560 เนื่องจากบริบททางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมมีการเปลี่ยนแปลง รวมระยะเวลาการใช้บังคับประมาณ 49 ปี

An aerial photograph showing a vast construction site. The terrain is heavily excavated and graded, with numerous terraced levels and winding paths. The ground is a mix of reddish-brown soil and greyish material, possibly gravel or crushed stone. In the foreground, there's a large, dark, rectangular structure, possibly a foundation or a large pit. The background shows a flat, open landscape under a clear blue sky with some light clouds.

พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2560

พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2560

มีบทบัญญัติทั้งหมด 189 มาตรา 16 หมวด รวมบทเฉพาะกาล
ประกาศราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ 2 มีนาคม 2560 และมีผล
ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 29 สิงหาคม 2560

โครงสร้าง พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2560

- บทนิยามศัพท์
- หมวด 1 นโยบายในการบริหารจัดการแร่
- หมวด 2 คณะกรรมการแร่และคณะกรรมการแร่จังหวัด
- หมวด 3 บททั่วไป
- หมวด 4 การสำรวจแร่
- หมวด 5 การทำเหมือง
- หมวด 6 การทำเหมืองใต้ดิน
- หมวด 7 การขุดหาแร่รายย่อยและการร่อนแร่
- หมวด 8 การประกอบธุรกิจแร่ การแต่งแร่ และการประกอบโลหกรรม
- หมวด 9 การรังวัด
- หมวด 10 การยกคำขอ การยกเลิก การแก้ไข และเพิกถอน การอนุญาต
- หมวด 11 ค่าภาคหลวงแร่ ค่าธรรมเนียม และ เงินบำรุงพิเศษ
- หมวด 12 การพัฒนาและการส่งเสริม
- หมวด 13 ความรับผิดชอบทางแพ่ง
- หมวด 14 การควบคุมและการตรวจสอบ
- หมวด 15 บทกำหนดโทษ
- หมวด 16 บทเฉพาะกาล

ผู้รักษาการตามกฎหมายแร่

รัฐมนตรีว่ากระทรวง
ทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อม

รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
อุตสาหกรรม

ในส่วนที่เกี่ยวข้อง
กับอำนาจหน้าที่
ของตน

หลักการของกฎหมาย ที่แตกต่างไปจากพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2510

กำหนดให้มีนโยบายบริหาร
จัดการแร่ชัดเจนเป็นรูปธรรม

การจัดเก็บรายได้ และการจัดสรร
ผลประโยชน์จากการประกอบกิจการแร่

ส่งเสริมการกระจายอำนาจ
ในการบริหารจัดการแร่

รวบรวมหลักการเกี่ยวกับ
การบริหารจัดการแร่ตาม
พ.ร.บ. แร่ พ.ศ. 2510
และ พ.ร.บ. พิกัดอัตรา
ค่าภาคหลวงแร่ พ.ศ.
2509 มาไว้ในฉบับ
เดียวกัน

กำหนดมาตรการเยียวยา
ผู้ได้รับผลกระทบจากการทำเหมือง
ในลักษณะการวางแผนล่วงหน้า

การมีส่วนร่วมของประชาชน

ส่งเสริมการลงทุน
ลดขั้นตอนการอนุญาต

บทกำหนดโทษ

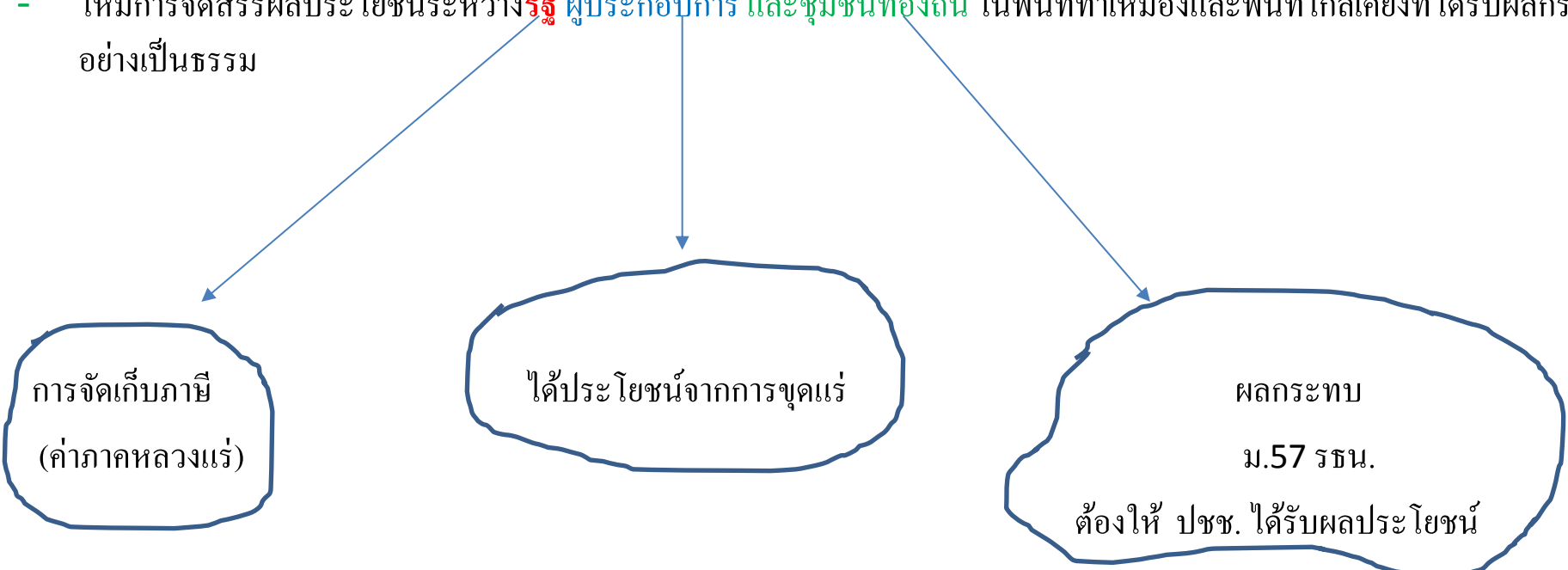
หมวด 1

นโยบายบริหารจัดการแร่

“การบริหารจัดการแร่” หมายถึง การจัดการและการอนุรักษ์ทรัพยากรแร่ที่มีอยู่ตามธรรมชาติ การสำรวจแร่ การทำเหมืองแร่ การทำเหมืองใต้ดิน การขุดหาแร่รายย่อย การร่อนแร่ การประกอบธุรกิจแร่ การแต่งแร่ และการประกอบโลหกรรม รวมทั้งการควบคุม กำกับดูแลการดำเนินการเรื่องดังกล่าว

(มาตรา 7)

- รัฐมีหน้าที่ในการบริหารจัดการแร่ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประเทศชาติและประชาชนอย่างยั่งยืน
- ต้องคำนึงถึงคุณภาพในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม และสุขภาพของประชาชนอย่างรอบด้าน
- ให้มีการจัดสรรผลประโยชน์ระหว่างรัฐ ผู้ประกอบการ และชุมชนท้องถิ่น ในพื้นที่ทำเหมืองและพื้นที่ใกล้เคียงที่ได้รับผลกระทบอย่างเป็นธรรม

โครงสร้างการบริหารจัดการแร่

รัฐมีหน้าที่บริหารจัดการให้เกิดประโยชน์สูงสุดภายใต้ดุลยภาพด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม (ม. 7)

แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ โดยความเห็นชอบของ ครม. (ม. 17 ว.2)

จัดทำโดยคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ (ม8/ม.12/ม.17)

กรอบการทำแผนแม่บทบริหารจัดการแร่ (ม.17)

การจำแนกพื้นที่/ชนิดแร่ตามแผนแม่บทฯ

ข้อมูล (อย่างน้อย)

- การสำรวจทรัพยากรแร่
- แหล่งแร่สำรอง
- พื้นที่ศักยภาพแร่
- จำแนกเขตพื้นที่/ชนิดแร่ที่สมควรหวงห้ามหรืออนุรักษ์ไว้

ผูกพันหน่วยงานรัฐต้องปฏิบัติตามหน้าที่ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในแผนแม่บท

จัดทำหรือปรับปรุงทุก 5 ปี

การประกาศเขตสำรวจ ทดลอง ศึกษา วิจัยเกี่ยวกับแร่ เป็นอำนาจของ ทส. โดยความเห็นชอบของ คนร/ ห้ามขอ บ.พ. (ม.20) (ประกาศ มีกำหนดเวลา 5 ปี ต่อได้ 2 ปี ไม่เกิน 2

พื้นที่ต้องห้าม (ม.17 ว.4)

เขตอุทยาน
เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า
เขตโบราณสถาน
เขตพื้นที่ทหาร**
พื้นที่แหล่งต้นน้ำ/ป่าน้ำซับชุ่ม**

สงวนหวงห้าม

สมควรอนุรักษ์

เขตแหล่งแร่
เพื่อการทำเหมือง
ม.17

เหมืองที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมสูงต้อง

- จัดทำแนวกันชน พท. การทำเหมือง
- Base Line Data /
- บางพื้นที่หรือบางชนิดแร่ก่อนจะอนุญาตต้องได้รับความเห็นชอบจาก คนร. ก่อน (ม. 19)

ห้ามทำเหมืองโดยเด็ดขาด (ม. 18)

พื้นที่ที่มีแหล่งแร่อุดมสมบูรณ์และมูลค่าทางเศรษฐกิจสูง/ อนุญาตให้ทำเหมืองได้ แต่ต้องมีความคุ้มค่าในทาง ศก.อ (ม.19)

ม. 22 เพื่อประโยชน์ทาง ศก./สิ่งแวดล้อม/สุขภาพ/ความปลอดภัยของ ปท./ปย. สาธารณะอื่น รวอ. โดยความเห็นชอบ คนร. ประกาศ พท. ภายใต้แผนแม่บทฯ เป็นเขตควบคุมแร่สำหรับแร่ชนิดหนึ่งชนิดใดก็ได้

รมต. โดยความเห็นชอบของ คนร. อาจนำพื้นที่ตามแผนฯ ที่มีการสำรวจเบื้องต้นว่ามีแร่สมบูรณ์ มาประกาศให้เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการประมูล (ม. 21)

คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่ (คนร.)

องค์ประกอบ

1. ประธานกรรมการ	นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย													
2. รองประธานกรรมการ	<table border="0"> <tr> <td style="vertical-align: top;">1. รมต. ทส.</td> <td rowspan="4" style="font-size: 2em; vertical-align: middle;">}</td> <td rowspan="4" style="vertical-align: middle;">ข้าราชการการเมืองฝ่ายบริหาร</td> </tr> <tr> <td style="vertical-align: top;">2. รมต. อก.</td> </tr> <tr> <td style="vertical-align: top;">3. รมต. มท.</td> </tr> <tr> <td style="vertical-align: top;">4. รมต. กษ.</td> </tr> </table>	1. รมต. ทส.	}	ข้าราชการการเมืองฝ่ายบริหาร	2. รมต. อก.	3. รมต. มท.	4. รมต. กษ.							
1. รมต. ทส.	}	ข้าราชการการเมืองฝ่ายบริหาร												
2. รมต. อก.														
3. รมต. มท.														
4. รมต. กษ.														
3. กรรมการโดยตำแหน่ง	<table border="0"> <tr> <td style="vertical-align: top;">1. ปลัดกระทรวงกลาโหม</td> </tr> <tr> <td style="vertical-align: top;">2. ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม</td> </tr> <tr> <td style="vertical-align: top;">3. ปลัดกระทรวงมหาดไทย</td> </tr> <tr> <td style="vertical-align: top;">4. ปลัดกระทรวงสาธารณสุข</td> </tr> <tr> <td style="vertical-align: top;">5. ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม</td> </tr> <tr> <td style="vertical-align: top;">6. เลขานุการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ</td> </tr> <tr> <td style="vertical-align: top;">7. อธิบดีกรมชนารักษ์</td> </tr> <tr> <td style="vertical-align: top;">8. อธิบดีกรมศิลปากร</td> </tr> <tr> <td style="vertical-align: top;">9. เลขานุการ สปก.</td> </tr> <tr> <td style="vertical-align: top;">10. เลขานุการ สผ.</td> </tr> <tr> <td style="vertical-align: top;">11. ประธานสภาการเมืองแร่</td> </tr> <tr> <td style="vertical-align: top;">12. ประธานสภาอุตสาหกรรม</td> </tr> <tr> <td style="vertical-align: top;">13. ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่เกินหกคน (อปท. 1/NGO 1/ และผู้เชี่ยวชาญสาขาต่างๆ 4)</td> </tr> </table>	1. ปลัดกระทรวงกลาโหม	2. ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	3. ปลัดกระทรวงมหาดไทย	4. ปลัดกระทรวงสาธารณสุข	5. ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม	6. เลขานุการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	7. อธิบดีกรมชนารักษ์	8. อธิบดีกรมศิลปากร	9. เลขานุการ สปก.	10. เลขานุการ สผ.	11. ประธานสภาการเมืองแร่	12. ประธานสภาอุตสาหกรรม	13. ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่เกินหกคน (อปท. 1/NGO 1/ และผู้เชี่ยวชาญสาขาต่างๆ 4)
1. ปลัดกระทรวงกลาโหม														
2. ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม														
3. ปลัดกระทรวงมหาดไทย														
4. ปลัดกระทรวงสาธารณสุข														
5. ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม														
6. เลขานุการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ														
7. อธิบดีกรมชนารักษ์														
8. อธิบดีกรมศิลปากร														
9. เลขานุการ สปก.														
10. เลขานุการ สผ.														
11. ประธานสภาการเมืองแร่														
12. ประธานสภาอุตสาหกรรม														
13. ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่เกินหกคน (อปท. 1/NGO 1/ และผู้เชี่ยวชาญสาขาต่างๆ 4)														
- ข้าราชการฝ่ายพลเรือน ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการแร่
- อธิบดีกรมทรัพยากรธรณีและอธิบดีกรมเหมือง เป็นเลขานุการร่วม

อำนาจหน้าที่ โดยสรุป (มาตรา 12)

1. เสนอยุทธศาสตร์ นโยบาย และจัดทำแผนแม่บทบริหารจัดการแร่เสนอต่อ ครม. โดย กพร. และ ทช. ร่วมจัดทำฐานข้อมูลพื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเหมืองของประเทศ การประเมินคุณค่าทางเศรษฐกิจและสังคมของแต่ละพื้นที่ และความเป็นไปได้ในการใช้ประโยชน์พื้นที่เพื่อการทำเหมือง และการประเมินผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชน
2. กำกับดูแล ตรวจสอบให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการให้เป็นไปตามที่แผนแม่บทบริหารจัดการแร่กำหนด
3. ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานให้เป็นไปตามยุทธศาสตร์ นโยบายและแผนแม่บทบริหารจัดการแร่ รวมถึงเสนอแนวทางแก้ไขปัญหา
4. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนและกำหนดหลักเกณฑ์การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการแร่

คณะอนุกรรมการใน คนร.

ให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่ง แทนคณะกรรมการ หรือตามที่ คณะกรรมการมอบหมาย ได้

ความเห็น สกก.
แผนแม่บทบริหารจัดการแร่ยังไม่แล้วเสร็จ

การอนุญาตให้ทำเหมืองยังไม่ดำเนินการไม่ได้
ขัดกับมาตรา 17 ประกอบมาตรา 19

การยื่นคำขอประทานบัตร/ต่ออายุประทานบัตร
จำเป็นต้องมีแผนแม่บทบริหารจัดการแร่

เสนอให้แก่ กม. ม. 17
และ ม. 19 ไม่สอดคล้อง
กับความเป็นจริง

ร่างแผนแม่บทบริหารจัดการแร่

เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง
ในช่วงระยะเวลาที่เปลี่ยนผ่านกฎหมาย

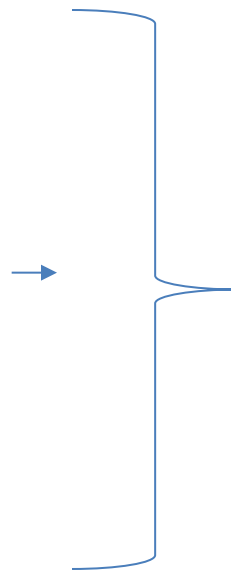
พื้นที่ที่มี
หลักฐานว่ามี
แหล่งแร่อุดม
สมบูรณ์และมี
มูลค่าทาง
เศรษฐกิจสูง

- พท. ตาม ปท.ที่อนุญาตตาม พรบ. แร่ พ.ศ. 2510
- คำขอต่ออายุประทานบัตร
- คำขอประทานบัตร ที่ยื่นไว้ตาม พ.ร.บ. แร่ พ.ศ. 2510
- อาชญาบัตรที่ได้ออกให้ตาม พ.ร.บ. แร่ พ.ศ. 2510***
- พื้นที่แหล่งหิน ที่ผ่านการพิจารณาของ คกก. กำหนดแหล่งหินแล้ว
- พื้นที่ตามมาตรา 6 ทวิ แห่ง พ.ร.บ. แร่ 2510

แผนแม่บทบริหารจัดการแร่ (ต่อ)

ที่ดินกรรมสิทธิ์หรือ
สิทธิครอบครองตาม
ป. ที่ดิน

เหมืองประเภทที่ 1

เหมืองหินอุตสาหกรรมเพื่อ
อุตสาหกรรมก่อสร้าง

เหมืองประเภทอื่นตามที่ คนร.
กำหนด

*พื้นที่ตามคำขอ อบ. /ที่ดินกรรมสิทธิ์เพื่อการทำเหมืองประเภทอื่น ให้กำหนดเป็น พท. ศักยภาพในการทำเหมืองรอไว้เพื่อกำหนดเป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองในคราวต่อไป**

การอนุญาตให้ประกอบกิจการ
ตามกฎหมายแร่

(โยงแผนภาพ แผ่นที่ 1)

คณะกรรมการ ในส่วนของการอนุมัติ/อนุญาตให้สำรวจแร่และทำเหมือง

คณะกรรมการ
แร่

เหมืองประเภทที่ 2
และประเภทที่ 3
อาชญาบัตรพิเศษ

คณะกรรมการแร่จังหวัด
เฉพาะจังหวัดที่มีการทำเหมืองประเภทที่ 1

เหมืองประเภทที่ 1

คณะกรรมการแร่

องค์ประกอบ

1. ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม

ประธานกรรมการ

2. อธิบดีกรมการปกครอง

3. อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ

4. อธิบดีกรมควบคุมโรค

5. อธิบดีกรมเจ้าท่า

6. อธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

7. อธิบดีกรมทรัพยากรธรณี

8. อธิบดีกรมที่ดิน

9. อธิบดีกรมป่าไม้

10. อธิบดีกรมศิลปากร

11. อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น

12. อธิบดีกรมอนามัย

13. เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อ
เกษตรกรรม

14. เลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผน
ทรัพยากรธรรมชาติและส่งเสริมคุณภาพและ
สิ่งแวดล้อม

15. สภาการเหมืองแร่

16. กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่ง รวอ. แต่งตั้ง
จำนวนไม่เกิน 8 คน (NGO 2 คน /องค์กรชุมชน 2 คน/
ผู้เชี่ยวชาญสาขาต่างๆ 4 คน)

อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่
เป็นเลขานุการ

อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการแร่

1. ให้ความเห็นชอบในการอนุญาตหรือไม่อนุญาต การต่ออายุ การ โอน การเพิกถอน และกำหนดเงื่อนไขใดๆ เกี่ยวกับประทานบัตรสำหรับการทำเหมืองประเภทที่ 2 และประเภทที่ 3
2. ให้ความเห็นชอบในการอนุญาตหรือไม่อนุญาต การเพิกถอน และการกำหนดเงื่อนไขใดๆ เกี่ยวกับอาชญาบัตรพิเศษ
3. พิจารณาข้อร้องเรียนหรือผลกระทบจากการทำเหมืองประเภทที่ 2 และประเภทที่ 3
4. ให้คำแนะนำแก่รัฐมนตรีในการประกาศให้มีการประมูลเขตแหล่งแร่
- ***** 5. ให้คำแนะนำแก่รัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวงหรือประกาศตามพระราชบัญญัตินี้
- ***** 6. เสนอความเห็นเกี่ยวกับการแก้ไขเพิ่มเติมหรือปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนที่เกี่ยวข้องกับการทำเหมือง

คณะกรรมการแระจังหวัด

องค์ประกอบ

1. ผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นประธานกรรมการ
 2. ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด
 3. เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัด
 4. นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด
 5. ปฎิรูปที่ดินจังหวัด
 6. ผู้แทนกรมเจ้าท่า
 7. ผู้แทนกรมทรัพยากรธรณี
 8. ผู้แทนกรมศิลปากร
 9. ผู้แทนอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่
 10. นายอำเภอในท้องที่ที่ขอประทานบัตร
 11. ผู้แทน**องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น**ในท้องที่ที่ขอประทานบัตร
 12. ผู้แทนสภาการเหมืองแร่
 13. ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่เกินแปดคนซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งจากผู้มีประสบการณ์ ด้านเหมืองแร่ สังคมศาสตร์ สิ่งแวดล้อม และด้านสุขภาพ ด้านละ 1 คน ผู้แทน**องค์กรเอกชน** 2 คน และผู้แทน**องค์กรชุมชน** 2 คน
- เลขานุการ**
เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่

อำนาจหน้าที่ โดยสรุป (มาตรา 12)

1. ให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับการอนุญาตหรือไม่อนุญาต การต่ออายุ การโอน การเพิกถอน หรือการกำหนดเงื่อนไขใด ๆ เกี่ยวกับประทานบัตรสำหรับการทำเหมืองประเภทที่ 1
2. พิจารณาข้อร้องเรียนหรือผลกระทบจากการอนุญาต ให้ทำเหมืองประเภทที่ 1
3. ให้คำปรึกษา แนะนำ และความเห็นแก่ผู้ว่าราชการจังหวัดในการบริหารจัดการแร่ในจังหวัดนั้น

เทศบาลองค์การบริหารส่วนตำบล

องค์กรเอกชนด้านการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมหรือตามกฎหมายอื่น

องค์กรชุมชนตามกฎหมายว่าด้วยสภาองค์กรชุมชนหรือตามกฎหมายอื่น

คณะอนุกรรมการในคณะกรรมการแร่/จังหวัด

มาตรา 26 /มาตรา 30

คณะกรรมการแร่/คณะกรรมการแร่จังหวัดมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่กรรมการแร่**มอบหมาย**ได้

* **หมายเหตุ**

อนุกรรมการในคณะกรรมการแร่และคณะกรรมการแร่จังหวัด กม. ไม่ได้กำหนดให้ทำหน้าที่ในการพิจารณาหรือปฏิบัติแทนคณะกรรมการได้ ซึ่งความแตกต่างกับอนุกรรมการของ คนร.

ภาพรวมของคณะกรรมการ (หลัก)
ตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2560

โยงแผนภาพ 2

คณะกรรมการตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2560 ทั้ง 3 คณะ

เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องถิ่น

ผู้ซึ่งอธิบดีแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องถิ่น

คำสั่ง กพร. ที่ 147/2560
ลว. 12 กรกฎาคม 2560

อุตสาหกรรมจังหวัดทุกจังหวัด
ปฏิบัติหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายแร่
ภายในเขตจังหวัดที่รับผิดชอบ

คำสั่ง กพร. ที่ 13/2561
ลว. 19 มกราคม 2561

ผอ. กบอ.
เป็น จรท. เขตกรุงเทพฯ

บททั่วไป

(หมวด 3)

ข้อยกเว้นการบังคับใช้กฎหมายกับ
ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกับการบริหาร
จัดการแร่ (ม. 31)

เจตนารมณ์ กฎหมายมีวัตถุประสงค์เพื่อการ
บริหารจัดการแร่และควบคุมสัญญาสัมปทาน
ระหว่างรัฐกับเอกชน

การป้องกันผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม
และสุขภาพของประชาชนในพื้นที่รอบเหมืองแร่
หรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง

ม. 32 เพื่อประโยชน์ในการควบคุมการทำเหมือง การแต่งแร่
การประกอบโลหกรรม ให้ รมต. มีอำนาจในการออกประกาศ
กำหนดหลักเกณฑ์ในการจัดทำแนวกั้นชนการทำเหมือง / ข้อมูล
พื้นฐานด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชน / มาตรฐาน
และวิธีการ ปล่อยมลพิษหรือสิ่งอื่นใดที่อาจมีผลกระทบต่อ
สิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนอันเกิด จากการทำเหมือง
การแต่งแร่หรือการประกอบโลหกรรม

การกำหนดหลักเกณฑ์แนวกั้นชนพื้นที่การทำเหมืองและ
ข้อมูลพื้นฐานด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนต้อง
ได้รับความเห็นชอบจาก คนร. (ดูมาตรา 19
ประกอบ)

บททั่วไป

(ต่อ)

การกำหนดกรอบคุ้มครองรับรองสิทธิ
ผู้ได้รับอนุญาต

ม. 33 ในเขตเหมืองแร่ ห้ามมิให้ผู้ใดนอกจาก
ผู้ถือประทานบัตรหรือ ผู้ได้รับอนุญาตเข้าไปยึดถือ
ครอบครองพื้นที่ในเขตนั้น เว้นแต่ผู้นั้นมีสิทธิโดยชอบ
ด้วยกฎหมาย

การคุ้มครองโบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ

ม. 34 การสำรวจแร่ การทำเหมืองแร่ ถ้าได้พบโบราณวัตถุ
ซากดึกดำบรรพ์ แร่ หรือสิ่งที่มีโครงสร้างทางธรณีวิทยา
ที่มีลักษณะ ทางกายภาพเป็นพิเศษอันมีคุณค่าเกี่ยวกับ
การศึกษา วิจัย หรืออนุรักษ์ นอกจากต้องปฏิบัติ
ตามกฎหมายว่าด้วยโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ
และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ และกฎหมายว่าด้วยซาก
ดึกดำบรรพ์ ผู้ถืออาชญาบัตรหรือผู้ถือประทานบัตรต้องแจ้ง
การพบนั้นต่อเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่
โดยพลัน

บททั่วไป (ต่อ)

การสงวนสิทธิให้ผู้ที่มีความพร้อม
ในการประกอบกิจการแร่/มาก่อนได้ก่อน

ม. 35 ห้ามยื่นคำขออาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่ คำขออาชญาบัตรพิเศษ หรือคำขอประทานบัตรเหลื่อมล้ำ ทับซ้อนในพื้นที่เดียวกัน รวมถึงห้ามยื่นคำขอดังกล่าวเหลื่อมล้ำ ทับซ้อนกับเขตเนื้อที่ตามอาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่ อาชญาบัตรพิเศษ หรือประทานบัตร เว้นแต่

1. ผู้ยื่นคำขอมิกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองตาม ป.ที่ดิน ในเขตคำขออาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่ คำขออาชญาบัตรพิเศษ เขตพื้นที่ตามอาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่หรือเขตพื้นที่ตามอาชญาบัตรพิเศษ

2. ผู้ซึ่งได้รับความยินยอมเป็นหนังสือจากผู้ถืออาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่ ผู้ถืออาชญาบัตรพิเศษ หรือผู้ถือประทานบัตรให้ยื่นคำขอประทานบัตรในเขตพื้นที่ที่ได้รับอนุญาตนั้นได้

- การสำรวจแร่ยังไม่มีสิทธิยึดครองพื้นที่
- เจ้าของที่ดินไม่อาจยื่นคำขอในที่ พท. ปท.
(ม. 54 (2))

บททั่วไป (ต่อ)

การแจ้งหนังสือหรือ
คำสั่งทางปกครอง

ม. 36 การส่งหนังสือหรือคำสั่งที่มีถึงบุคคลใดเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง เว้นแต่ในกรณีที่ไม่รู้ตัวผู้รับ หรือรู้ตัวแต่ไม่รู้ภูมิลำเนา หรือรู้ตัวและรู้ภูมิลำเนาแต่มีผู้รับเกินหนึ่งร้อยคน การแจ้งจะกระทำโดยการประกาศในหนังสือพิมพ์ซึ่งแพร่หลายในท้องถิ่นนั้น โดยประกาศในระบบเครือข่ายอิเล็กทรอนิกส์หรือสื่อประเภทอื่นก็ได้ ในกรณีนี้ให้ถือว่าได้รับแจ้งเมื่อล่วงพ้นระยะเวลาสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้แจ้งโดยวิธีดังกล่าว

พรบ. วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539
หมวด 4 การแจ้ง

บททั่วไป (ต่อ)

การกำหนดรูปแบบ ขั้นตอน และการ
ประกันสิทธิของประชาชนในการพิจารณา
ทางปกครอง

ม. 37 ขั้นตอนและระยะเวลาในการพิจารณาอนุญาต
แบบอาชญาบัตร แบบประทานบัตร แบบใบอนุญาต รวมทั้ง
แบบอื่นใดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรี
ประกาศกำหนด

- ประกาศ อก. กำหนด แบบ อบ. ปท. ใบอนุญาต และแบบอื่นๆ
(ประกาศ รจ. วันที่ 20 กย. 60)
- ประกาศ กพร. แบบใบอนุญาตแต่งแร่ โลหกรรม ประกอบธุรกิจแร่ และแบบใบอนุญาตอื่นๆ
ลงวันที่ 30 ตค. 60
- ประกาศ กพร. กำหนดแบบคำขอ ตาม พรบ. แร่ พ.ศ. 2560 ลงวันที่ ลงวันที่ 30 ตค. 60 และ
ลงวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2561
- ประกาศ กพร. กำหนดแบบพิมพ์อื่นๆ (แบบ พร.) ตาม พรบ. แร่ 2560 ลงวันที่ 2 พย. 60
/23 กพ. 61

การตั้งตัวแทน (ผู้รับมอบอำนาจ)

พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2510

กำหนดเรื่องการทำหนังสือมอบอำนาจและรูปแบบและวิธีการไว้เป็นการเฉพาะตาม ม. 8

ช่วงรอยต่อของการเปลี่ยนกฎหมาย

แนวทางดำเนินการ

1. ให้ผู้มอบอำนาจทำหนังสือยืนยันการมอบอำนาจที่ได้มอบไว้ตามมาตรา 8 แห่ง พ.ร.บ. แร่ พ.ศ. 2510 ว่ายังคงประสงค์จะให้ตัวแทนมีอำนาจกระทำการแทนต่อไป หรือ
2. ให้ทำหนังสือมอบอำนาจใหม่ ตามหลักเกณฑ์ของมาตรา 24 แห่ง พรบ. วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง ส่วนแบบของหนังสือมอบอำนาจให้ใช้แบบหนังสือมอบอำนาจทั่วไป

พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2560

ม. 24 แห่ง พ.ร.บ. วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539

“คูกรณีอาจมีหนังสือแต่งตั้งให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดซึ่งบรรลุนิติภาวะกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่กำหนดแทนตนในกระบวนการพิจารณาทางปกครองใดๆ ได้

การแต่งตั้งให้กระทำการแทนไม่ถือว่าสิ้นสุดลง เพราะความตายของคูกรณีหรือการที่ความสามารถหรือความเป็นผู้แทนของคูกรณีเปลี่ยนแปลงไป เว้นแต่ผู้สืบสิทธิตามกฎหมายของคูกรณีหรือคูกรณีจะถอนการแต่งตั้งดังกล่าว”

ความหมายของคำว่า “แร่” ตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2560

หมายถึง ทรัพยากรธรณีที่เป็นอนินทรีย์วัตถุ มีส่วนประกอบทางเคมีและลักษณะทางฟิสิกส์แน่นอนหรือเปลี่ยนแปลงได้เล็กน้อยไม่ว่าจะต้องถลุงหรือหลอมก่อนใช้หรือไม่ และหมายความรวมถึง

- ถ่านหิน หินน้ำมัน หินอ่อน โลหะและตะกั่วที่ได้จากโลหกรรม น้ำเกลือใต้ดิน
- หินตามที่กฎกระทรวงกำหนดเป็นหินประดับหรือหินอุตสาหกรรม และดินหรือทรายตามที่กฎกระทรวงกำหนดเป็นดินอุตสาหกรรมหรือทรายอุตสาหกรรม

ไม่รวมถึง น้ำ หรือเกลือสินเธาว์

ความหมายของคำว่า “แร่” ตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2560

ตามนิยามนี้ แยกแร่ ได้เป็น 2 ประเภท

(1) แร่ตามหลักวิชาการ เช่น ดีบุก วุลแฟลม เหล็ก ทองคำ

(2) แร่ซึ่งกฎหมายกำหนดให้เป็นแร่

- ถ่านหิน หินน้ำมัน หินอ่อน โลหะและตะกั่วที่ได้จากการประกอบ
โลหกรรม น้ำเกลือใต้ดิน (กฎหมายกำหนดให้หมายความรวมถึง)

- หิน หรือดิน หรือทราย ตามที่กฎกระทรวงกำหนดเป็นหินประดับหรือหิน
อุตสาหกรรม/ ดินหรือทราย ซึ่งกฎกระทรวงกำหนดให้เป็นหินอุตสาหกรรมหรือ
ทรายอุตสาหกรรม

ความหมายของคำว่า “แร่” ตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2560

กฎกระทรวง ออกตามความในพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2510 กำหนดให้หินเป็นหิน
ประดับหรือหินอุตสาหกรรมและดินหรือทรายเป็นหินอุตสาหกรรมหรือทราย
อุตสาหกรรม พ.ศ. 2550

(1) หินประดับมี 10 ชนิด ได้แก่ หินกรวดมน กรวดเหลี่ยม หินแกรนิต หินชนวน
หินทรายเวอร์ทิน หินทราย หินนาคกระสวย หินไนส์ หินบะซอลต์ หินปูน

(2) หินอุตสาหกรรม ได้แก่ หินอื่นๆ ที่ไม่ใช่หินประดับ หรือหินประดับที่มีคุณภาพ
ไม่เหมาะสมที่จะทำเป็นหินประดับ

(3) ดินอุตสาหกรรม ได้แก่ ดินขาว ดินซีเมนต์ ดินทนไฟ ดินเบาหรือไดอะทอมไมต์
หรือไดอะตอมเมเชียสเอิร์ท ดินสอพองหรือดินมาร์ล บอลล์เคลย์ ดินเหนียวสี(ยกเว้น ดิน
เหนียวสีที่ใช้ในงานหัตถกรรมหรืออุตสาหกรรมพื้นบ้าน

(4) ทรายอุตสาหกรรม ได้แก่ ทรายแก้วหรือทรายซิลิกา

การสำรวจแร่

นิยาม ตามมาตรา 4 “การสำรวจแร่” หมายถึง การเจาะ การขุด การกระทำด้วยวิธีใดอย่างหนึ่งตามที่ รัฐมนตรีประกาศกำหนด เพื่อให้รู้ว่าในพื้นที่นั้นมีแร่หรือไม่

ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม

เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข
เกี่ยวกับการสำรวจแร่ตามอาชญาบัตร

พ.ศ. 2560

(ประกาศ รจ. 20 กันยายน 2560)

บทลงโทษ

การสำรวจแร่โดยไม่ได้รับอนุญาต จำคุก
ไม่เกินหนึ่งปี ปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือทั้งจำ
ทั้งปรับ

การสำรวจแร่ให้กระทำโดยวิธีการตรวจสอบดูลักษณะ
ทางธรณีวิทยาของพื้นที่ ร่วมกับวิธีการ ใดอย่างหนึ่ง
ดังนี้

- วิธีการตรวจสอบดูลักษณะทางธรณีเคมีและ
ธรณีฟิสิกส์
- วิธีการเจาะสำรวจตามหลักเทคนิคการสำรวจ
แหล่งแร่ที่เรียกว่า Drilling และ Boring
- วิธีการขุดหลุมสำรวจตามหลักเทคนิคการสำรวจแร่
ที่เรียกว่า Pitting
- วิธีการขุดร่องสำรวจตัดขวางสายแร่ (Trenching)
- วิธีการอื่นตามที่อธิบดีกำหนด

การสำรวจแร่ (ต่อ)

อาชญาบัตรสำรวจแร่แบ่งเป็น 3 ประเภท

1. อาชญาบัตรสำรวจแร่

นิยาม มาตรา 4 หมายความว่า “หนังสือสำคัญที่ออกให้เพื่อสำรวจแร่ในเบื้องต้น ภายในท้องที่ที่ระบุในหนังสือสำคัญนั้น แต่ไม่รวมถึงการสำรวจแร่ในทะเล”

- * กระจายอำนาจให้ท้องถิ่น
- * เจ้าพนักงานท้องถิ่น/รับคำขอ/อนุญาต
- * อายุ 1 ปีนับแต่วันที่ออก
- * การยื่นคำขอ/การอนุญาต กำหนดเป็นท้องที่การปกครอง
- * ท้องที่หนึ่ง ๆ ยื่นได้หลายคำขอและสามารถอนุญาตได้หลายรายในท้องที่เดียวกัน (ทับซ้อนได้)

นายกเทศมนตรี หรือนายก อบต.
ในเขตพื้นที่ของตน

➤ การติดตาม

กำหนดให้ จพ. ท้องถิ่น แจ้ง กพร. ทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้อนุญาต

* **หลักเกณฑ์** การสำรวจแร่ตามอาชญาบัตรสำรวจแร่ : ให้เดินสำรวจ ไม่ให้ใช้เครื่องมือเครื่องจักรใด ๆ เป็นการสำรวจแร่ที่ไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

* **วิธีการสำรวจแร่** ได้แก่เฉพาะวิธีการตรวจดูลักษณะทางธรณีวิทยา หรือวิธีการตรวจดูลักษณะทางธรณีเคมีและธรณีฟิสิกส์ วิธีใดวิธีหนึ่ง หรือร่วมกันก็ได้

การสำรวจแร่ (ต่อ)

2. อาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่

↓
นิยาม มาตรา 4 หมายความว่า หนังสือสำคัญที่ออกให้เพื่อผูกขาดสำรวจแร่ภายในท้องที่ที่กำหนด แต่ไม่รวมถึงการสำรวจแร่ในทะเล (เป็นการอนุญาตให้ตรวจหาแร่ในที่เฉพาะซึ่งได้กำหนดไว้ในอาชญาบัตรนั้นได้แต่ผู้นั้นผู้เดียว)

➤ เจ้าหน้าที่ผู้รับคำขอ

เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่

➤ ผู้มีอำนาจในการอนุญาต

อธิบดี (โดยไม่ผ่านความเห็นของคณะกรรมการแร่)

➤ เนื้อที่

สองพันห้าร้อยไร่/คำขอ

➤ หน้าที่ของผู้ถือ อพ.

ต้องยื่น รายงานผลการดำเนินงานและการสำรวจแร่ ซึ่งกระทำไปในรอบระยะเวลาทุก 180 วันนับแต่ได้รับอาชญาบัตร ฝ่าฝืน โใบอนุญาตสิ้นสุด (ตาม ม. 44) จำคุกไม่เกินสามเดือน ปรับไม่เกินหนึ่งแสน หรือทั้งจำทั้งปรับ

➤ อายุอาชญาบัตร

สองปีนับแต่วันที่ออก แต่ยกเลิกการสำรวจได้ก่อนอายุอาชญาบัตร

หลักเกณฑ์การสำรวจ : ทำการสำรวจได้ทุกวิธีการตามที่กำหนดไว้ในในประกาศ ออก. เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข เกี่ยวกับการสำรวจแร่ตามอาชญาบัตร แต่ทั้งนี้ ในแผนงานการสำรวจต้องเสนอวิธีการให้ชัดเจนด้วยว่าจะสำรวจด้วยวิธีการใด ตามประกาศดังกล่าว (ใช้เครื่องจักร / ขุดหลุม/ขุดร่อง/กระทบต่อสิ่งแวดล้อม)

หลักเกณฑ์การรายงานตาม
ประกาศ กพร.

เรื่อง การรายงานผลการดำเนินงานและการ
สำรวจแร่ พ.ศ. 2560
(ประกาศ รจ. 25 กย. 60)

การสำรวจแร่ (ต่อ)

3. อาชญาบัตรพิเศษ

นิยาม มาตรา 4 หมายความว่า หนังสือสำคัญที่ออกให้เพื่อผูกขาดสำรวจแร่ภายในเขตที่กำหนดไว้ในอาชญาบัตรและผู้อื่นคำขอต้องเสนอ
ข้อผูกพันสำหรับการสำรวจ (แผนงาน + แผนเงิน) และ เสนอผลประโยชน์พิเศษแก่รัฐ

เจ้าหน้าที่ผู้รับคำขอ

เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องถิ่น

➤ ผู้มีอำนาจในการอนุญาต (ม.47)

อธิบดี โดยความเห็นของคณะกรรมการแร่

➤ อายุอาชญาบัตร (ม. 47 ว.2)

ไม่เกินห้าปีนับแต่วันที่ออก

➤ ขอยกเลิกหรือขอคืนพื้นที่บางส่วนได้ (ม.48)

ข้อเสนอผลประโยชน์พิเศษ จะผูกพัน ไปจนถึงการได้รับประทานบัตร

**กรณีผู้ถือ อพ. ยินยอมให้ผู้อื่นมายื่นคำขอประทานบัตรในพื้นที่ที่ตนได้รับ อ พ. ก็ให้ผลประโยชน์พิเศษเสนอไว้ มีผลผูกพันกับผู้ขอ
รายใหม่ด้วย(มาตรา 46)

เงินผลประโยชน์ จัดสรรให้ อบต. อันเป็นที่ตั้งของเขตพื้นที่ตามคำขออาชญาบัตรพิเศษ เพื่อใช้ในการสำรวจ/ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ
แร่หรือการฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม

ภาพรวมของอาชญาบัตรทั้ง 3 ประเภท ตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2560

โยงแผนภาพที่ 3 ภาพรวมอาชญาบัตรทั้ง 3 ประเภท

การทำเหมือง

นิยาม มาตรา 4

“การทำเหมือง” หมายถึง การกระทำแก่พื้นที่ไม่ว่าเป็นที่บกหรือที่น้ำ เพื่อให้ได้มาซึ่งแร่ด้วยวิธีการ ใดๆอย่างหนึ่งตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด แต่ไม่รวมถึงการขุดหาแร่รายย่อยและการร่อนแร่

ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม

เรื่อง กำหนดวิธีการทำเหมือง

พ.ศ. 2561

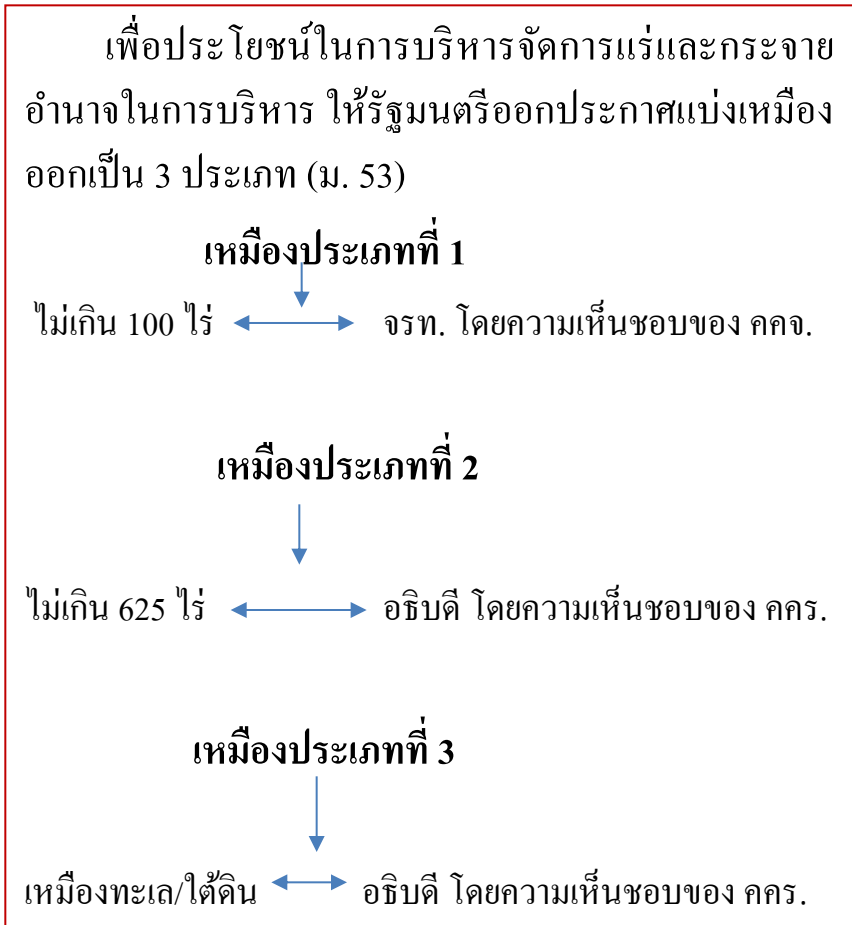
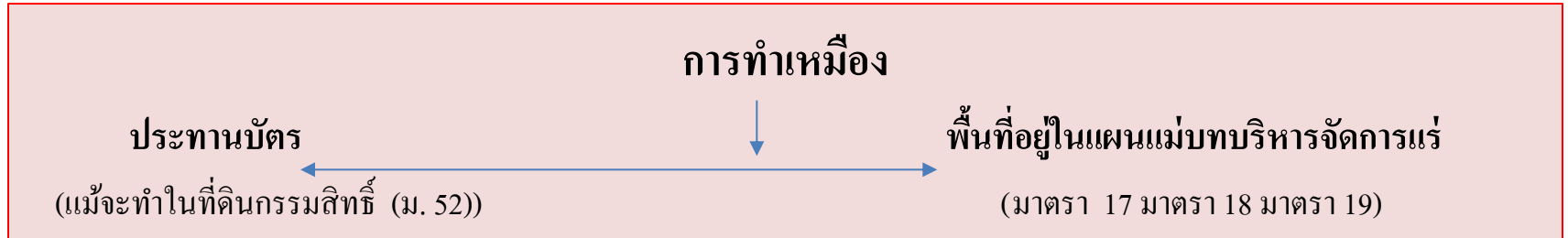
ลงวันที่ 20 มีนาคม 2561

(ประกาศ ร.จ.วันที่ 23 เมษายน 2561)

1. วิธีการเหมืองเปิด (Surface Mining)
2. วิธีการเหมืองใต้ดิน (underground Mining)
3. วิธีเหมืองเรือขุด (Dredging)
4. วิธีเหมืองละลายแร่ (Solution Mining)
5. วิธีการทำเหมืองอย่างอื่นที่รัฐมนตรีเห็นชอบ โดยการเสนอของอธิบดี

การทำเหมือง (ต่อ)

ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม
เรื่อง การแบ่งประเภทการทำเหมือง พ.ศ. 2560
(ประกาศ ร.จ. 25 กย. 2560)

ประเภทที่ 1 (ไม่ใช้วัสดุระเบิดในการทำเหมือง)

การทำเหมืองในเนื้อที่ไม่เกิน 100 ไร่ ได้รับการยกเว้นไม่ต้องรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (เหมืองทรายแก้ว/เหมืองดินอุตสาหกรรมซีเมนต์, ดินเหนียวสี, ดินมาร์ล, บอลเคลย์, ดินทนไฟ, ดินเบา)

ประเภทที่ 2 (ทำ EIA)

การทำเหมืองในเนื้อที่ไม่เกิน 625 ไร่ และเป็นโครงการทำเหมืองที่ไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมอย่างรุนแรง

ประเภทที่ 3 (ทำ EIA , EHIA)

เหมืองทะเล / ใต้ดิน/ทองคำ/ถ่านหิน/กัมมันตภาพรังสี/เหมืองที่ต้องขออนุมัติต่อ ครม./เหมืองที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมอย่างรุนแรง

การขอประทานบัตร

หลักเกณฑ์การยื่นคำขอประทานบัตร

- พื้นที่ต้องอยู่ในแผนแม่บทฯ กำหนดเป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง
 - ชนิดแร่ วิธีการทำเหมือง เข้าข่ายเหมืองประเภทใด
 - ต้องไม่ยื่นคำขอหล่อมล้ำทับซ้อนกับคำขอผู้อื่น หรือหล่อมล้ำทับซ้อนกับพื้นที่ที่มีการอนุญาตแล้ว เว้นแต่ เข้าข้อยกเว้นตาม ม. 35
 - ยื่นขอต่อ จรท. ทุกประเภทเหมือง
 - ****ผู้ยื่นคำขอต้องมีคุณสมบัติตามที่กำหนดในกฎกระทรวง****

หลักฐานที่ยื่นพร้อมกับคำขอ

- 1) หลักฐานการพบแร่ชนิดที่จะทำเหมืองตามคำขอตามระเบียบกำหนด
- 2) แผนการฟื้นฟู การพัฒนา การใช้ประโยชน์ และการเฝ้าระวังผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนในระหว่างการทำเหมืองและหลังจากปิดเหมือง
- 3) ข้อเสนอผลประโยชน์พิเศษแก่รัฐ
จัดสรรให้กับ อบต. ที่ตั้งโครงการและ อบต. ที่มีเขตติดต่อ และได้รับผลกระทบจากการทำเหมือง เพื่อใช้ในการสำรวจหรือศึกษาวิจัยเกี่ยวกับแร่หรือฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม
- 4) หลักฐานการยินยอมของเจ้าของพื้นที่
- 5) หลักฐานอื่นตามที่กฎกระทรวงกำหนด

ประกาศ กพร. ว่าด้วยหลักฐานที่เชื่อถือได้ว่าพบแร่ที่ประสงค์จะทำเหมือง พ.ศ. 2561 (ประกาศ รจ. วันที่ 21 มีนาคม 2561)

1. รายงานผลการสำรวจที่สามารถคำนวณปริมาณแร่สำรองของแหล่งแร่ได้ตาม อผ. หรือ อพ.
2. หลักฐานการพบแร่และปริมาณแร่สำรองของแหล่งแร่ที่นักธรณีวิทยาหรือวิศวกรเหมืองแร่ที่ กพร. ให้ความเห็นชอบและผู้ขอประทานบัตรให้คำรับรอง
3. ข้อมูลการสำรวจแร่ของทางราชการ ซึ่งได้สำรวจไว้ในพื้นที่ที่มีการยื่นคำขอประทานบัตร (การสำรวจตาม ม. 20)

แผนฟื้นฟูทุกประเภทเหมือง ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการแร่ ม. 68 (8)

เหมืองใต้ดิน ถ้ามีความลึกไม่เกิน 100 เมตรต้องมีหลักฐานยินยอมจากเจ้าของที่ดิน ถ้าลึกเกิน 100 เมตรไม่ต้องได้รับความยินยอม แต่ต้องจ่ายเงินค่าลอคได้ถุน ตาม ม. 91

การขอประทานบัตร (ต่อ)

คำขอประทานบัตร ขอได้คำขอละไม่เกิน 625 ไร่ (ตามประเภทเหมือง)

ยกเว้น

คำขอในเขต อพ. ให้ขอได้คำขอละไม่เกินสองพันห้าร้อยไร่

คำขอในประทานบัตรทำเหมืองใต้ดิน ให้ขอได้คำขอละไม่เกินหนึ่งหมื่นไร่

คำขอประทานบัตรทำเหมืองแร่ในทะเล ให้ขอได้คำขอละไม่เกินห้าหมื่นไร่

การกำหนดเขตประทานบัตร

- จรท. เป็นผู้กำหนดเขต โดยวิธีการรังวัดหรือวิธีการอื่นตามที่อธิบดีกำหนด (ม. 56 +119)
- ผู้ยื่นคำขอเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการกำหนดเขตคำขอ
- กำหนดเขตคำขอประทานบัตร ต้องจัดทำเป็นหลักหมายเขตเหมืองแร่ให้ชัดเจน ตรวจสอบได้

ประกาศ กพร.

เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการรังวัดกำหนดเขตคำขอตาม พ.ร.บ. แร่ พ.ศ. 2560 พ.ศ. 2560

(ประกาศ รจ. 25 กย. 2560)

- ใช้กล้องสำรวจประมวลผลรวม โดยวิธีการรังวัดบรรจบหมด
- เครื่องรับสัญญาณระบบดาวเทียม
- เครื่องรับสัญญาณระบบดาวเทียม + ใช้กล้องสำรวจประมวลผลรวม
- วิธีการอื่น ๆ ตามที่อธิบดีเห็นชอบ

ยกเลิกการไต่สวนในช่วงการรังวัดกำหนดเขตคำขอตามประกาศ กพร.

การจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็น

การรับฟังความคิดเห็น

- เมื่อ จรท. รับคำขอ/กำหนดเขตแล้ว

1. ให้ประกาศการขอประทานบัตรโดยปิดประกาศในที่เปิดเผย (ที่ สนง. จรท./ ที่ว่าการอำเภอ/ที่ทำการกำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน/อบต. ที่มีการขอประทานบัตร) ไม่น้อยกว่าสามสิบวัน

2. ครบกำหนดให้ จรท. จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นกับชุมชน ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ รมต. ประกาศกำหนด

1. ถ้าประชาชนในชุมชน ไม่เห็นด้วยกับการทำเหมืองและผู้ออกประทานบัตร ไม่สามารถวินิจฉัยให้ได้ข้อยุติ ให้ จรท. จัดทำประชามติของประชาชนในพื้นที่ที่ขอประทานบัตร

ความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา

คำขอ ปท. ที่ยื่นขอตาม พ.ร.บ. แร่ 2510 และได้ดำเนินการทำประชามติเสร็จแล้ว ต้องย้อนกลับมาดำเนินการรับฟังความคิดเห็นตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ตามกฎหมายนี้

ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม

เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการรับฟังความคิดเห็นของชุมชนในพื้นที่ที่ขอประทานบัตร พ.ศ. 2561

(รวอ.ลงนามวันที่ 18 เม.ย. 2561 รอประกาศ รจ.)

1. รับฟังความคิดเห็นกับชุมชนใน พท. ที่ขอ ปท. ซึ่งคือประชาชนในหมู่บ้านที่มีระยะห่างจากแนวเขตคำขอประทานบัตรหนึ่งร้อยเมตรถึงหนึ่ง กม.
2. จรท. ร่วมกับผู้ใหญ่บ้านในชุมชน พท. ที่ขอ ปท. ร่วมกันจัดรับฟังความคิดเห็น
3. ผู้มีสิทธิเข้าแสดงความคิดเห็น ปชช. ทุกหมู่บ้านใน พท. ที่ขอ ปท. และต้องมีชื่อในทะเบียนบ้านไม่น้อยกว่า 90 วันนับถึงวันจัดรับฟังความคิดเห็น
4. ผู้เข้าเข้ามี NGO ในพื้นที่จังหวัดที่ขอ ปท. และขึ้นทะเบียนกับกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม
5. เจ้าหน้าที่ของ สรข. เขตที่รับผิดชอบ
6. เจ้าของโครงการเพื่อชี้แจงโครงการ
7. อภิปรายสาธารณะ (ไม่โหวต)
8. คำขอ ปท. ที่ อบต. เคยให้ความเห็นไว้ในการจัดทำประชามติ ให้แจ้งรายงานการประชุมไปเพื่อทราบ แต่ถ้าคำขอใดยังไม่เคยให้ความเห็น ให้ส่งรายงานการประชุมไปขอความเห็น
9. สรุปผลการรับฟังความคิดเห็นส่งให้ผู้ออก ปท. พิจารณาประกอบการออกประทานบัตร
10. ถ้ามีการคัดค้านและหาข้อยุติไม่ได้ ก็ให้ทำประชามติ

การทำประชามติ

การจัดทำประชามติไม่คำนึงถึงสัดส่วนของเสียงที่ไม่เห็นด้วย

กรอบแนวคิดการจัดทำประชามติ

- ➔ กำหนดให้มีคณะกรรมการจัดทำประชามติ ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้แต่งตั้ง
- ➔ นายอำเภอพื้นที่ที่ขอ ปท. เป็นประธานกรรมการและกรรมการอื่นอีกไม่เกินห้าคน จรท. เป็นเลขานุการ
- ➔ ผู้มีสิทธิลงประชามติ ประชาชนซึ่งมีชื่อในทะเบียนบ้านในหมู่บ้านที่มีการยื่นขอ ปท. ไม่น้อยกว่าเก้าสิบวันนับถึงวันทำประชามติ
- ➔ รูปแบบการทำประชามติ หลักการเกี่ยวกับการเลือกตั้ง เป็นการลงคะแนนลับ รายการค่าใช้จ่ายในการจัดทำประชามติผู้ขอ ปท. เป็นผู้รับผิดชอบโดย
- ➔ คณะกรรมการจัดทำประชามติเป็นผู้ประเมิน

การยกคำขอ

อธิบดีหรือ จรท.

ขาดนัดในการนำรังวัดโดยไม่มีเหตุอันควร

ฝ่าฝืนบทบัญญัติในหมวด 5 หรือรู้เห็นเป็นใจ

ละเลยเพิกเฉยไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งสั่งให้ดำเนินการตามความจำเป็นในการออกประทานบัตร

แร่ที่ประสงค์จะทำเหมืองในเขตคำขอมิใช่เพียงพอที่จะเปิดการทำเหมืองได้

การออกประทานบัตร

➔ อายุประทานบัตร

ไม่เกินสามสิบปีนับแต่วันออก

➔ การต่ออายุประทานบัตร (ม.58 ว.2)

- ต้องยื่นคำขอก่อนประทานบัตรสิ้นอายุไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยแปดสิบวัน

- เมื่อประทานบัตรสิ้นอายุ และยังไม่ได้รับอนุญาตให้ต่ออายุ แต่ยังไม่มีการปฏิเสธ ต้องหยุดการทำเหมือง

➔ หลักเกณฑ์ประกอบการพิจารณาให้ต่ออายุ

อย่างน้อยต้องการประเมินผลการดำเนินการตามมาตรการป้องกันผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชน

➔ การเริ่มนับระยะเวลาการต่ออายุ

เริ่มนับตั้งแต่วันที่ผู้ออกประทานบัตรอนุญาตให้มีการต่ออายุ (ช่วงระยะเวลาการพิจารณาไม่นับรวม)

▶ ประทานบัตรออกแล้วไม่มารับภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง ให้ผู้มีอำนาจยกเลิกการอนุญาต

สิทธิตามประธานบัตร

เขตเหมืองแร่

เขตประธานบัตร

เขตประธานบัตร/ เขตพื้นที่ที่ได้รับอนุญาตให้
แต่งแร่ /ประกอบโลหกรรม/ ทิ้งมูลดินทราย
ซึ่งมีเขตติดต่อกับเขตประธานบัตร

เขตพื้นที่ที่กำหนดในประธานบัตร

สิทธิในเขตเหมืองแร่/เขตประธานบัตร

- เตรียมการทำเหมืองในเขตประธานบัตร เช่น การก่อสร้าง การขุดทางน้ำ เพื่อประโยชน์ในการทำเหมือง (ห้ามขุดแร่ ผลิตแร่)
- แต่งแร่ ประกอบโลหกรรม หรือทิ้งมูลดินทราย
- ทำเหมืองในเขตประธานบัตร ขยายแร่ที่ระบุใน ประธานบัตร และแร่ที่เป็นผลพลอยได้
- * เมื่อประธานบัตรสิ้นอายุตามที่กำหนดไว้ในประธานบัตร ไม่เป็นเหตุให้ผู้ถือ ปท. ไปได้ไปซึ่งสิทธิครอบครองที่ดิน *

สิทธิตามประธานบัตร (ต่อ)

การร่วมแผนผังโครงการทำเหมือง

ผู้ถือประธานบัตรหลายคนมีเขตประธานบัตรติดต่อกันอาจร่วมแผนผังโครงการทำเหมืองเป็นเขตเหมืองแร่เดียวกันโดยคำขอและได้รับอนุญาตจาก จรท.

อธิบดีเป็นผู้กำหนดหลักเกณฑ์การร่วมแผนผังโครงการทำเหมือง

ประโยชน์ของผู้ถือ ปท. ในการร่วมแผนผังฯ

- การนับปริมาณงาน
- การนับระยะเวลาในการทำเหมือง

ความรับผิดชอบเป็นเรื่องเฉพาะตัว

- ได้ออกแบบการทำเหมืองให้ร่วมแผนผังฯ กันได้ตั้งแต่ยื่นคำขอ หากจะร่วมแผนผังภายหลังจาก ปท. ออกแล้ว ขอเปลี่ยนแปลงแผนผังตามมาตรา 68 (2)

การร่วมแผนผังโครงการทำเหมืองในกรณีที่เขต ปท. ติดกัน แต่ไม่อาจจะนำแร่ออกมาได้แต่ฝ่ายเดียวอย่างปลอดภัย จรท. อาจกำหนดให้ต้องร่วมแผนผังโครงการฯ เพื่อให้สามารถนำแร่ นั้นออกมาได้อย่างปลอดภัยหรือนำแร่มาใช้อย่างคุ้มค่าได้

สิทธิตามประธานบัตร (ต่อ)

ให้ผู้อื่นรับช่วง (การให้เช่าทำเหมือง)

หลัก ห้ามมิให้มีการรับช่วงการทำเหมืองไม่ว่าทั้งเขต
ประธานบัตรหรือบางส่วน

ยกเว้น ได้รับอนุญาตจากผู้ออกประธานบัตร

หลักเกณฑ์ การรับช่วง การยกเลิกการรับช่วงอยู่ในระหว่าง
การพิจารณาของ รวอ.

**** สิทธิหน้าที่ของผู้ถือและผู้รับช่วงภายหลังได้อำนาจ ****

ขอหยุดการทำเหมือง
เมื่อมีเหตุขัดข้อง

โอน (ขาย) โอนตกทอด

- โอนได้เมื่อได้รับอนุญาตจากผู้ออก ปท.
- ผู้โอน ต้องมีคุณสมบัติเช่นเดียวกับผู้ถือ ปท.
- ผู้ถือตาย ทายาทขอรับโอนโดยการตกทอด

การคืนสิทธิตามประธานบัตร

- คืนได้ทั้งหมด หรือบางส่วน
- ไม่มีหนี้สิน
 - ฟื้นฟูพื้นที่ตามแผน

สิทธิตามประธานบัตรไม่อยู่ในข่ายการบังคับคดี

หน้าที่ของผู้ถือประทานบัตร

เปิดการทำเหมือง

- ต้องเปิดการทำเหมืองภายในหนึ่งปีนับแต่ได้รับ
ปท. เว้นแต่มีเหตุขัดข้องเปิดการไม่ได้ ให้ขอหยุด
การทำเหมือง

(ไม่เปิดและไม่ขอหยุดการระวางโทษตามมาตรา
160 (1) จำคุกไม่เกิน 1 ปี ปรับไม่เกินสามแสนบาท
หรือทั้งจำทั้งปรับ)

- ก่อนเปิดการทำเหมือง (ขั้นการผลิตแร่) ต้องมี
หนังสือแจ้งล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 15 วัน และต้องนำ
พจนจ. ไปตรวจสอบ เมื่อ จรท. อนุญาตเป็นหนังสือ
จึงเปิดการทำเหมืองได้

(การไม่แจ้งขอเปิดการ ระวางโทษตาม ม. 160 (1)
จำคุกไม่เกิน 1 ปี ปรับไม่เกินสามแสนบาทหรือ ทั้ง
จำทั้งปรับ)

การเตรียมการทำเหมือง ตามมาตรา 59 (1) ให้ถือเป็น
การเปิดการทำเหมือง

ประกาศ กพร.

เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเหตุขัดข้องในการเปิดการทำ
เหมือง การหยุดการทำเหมือง ระยะเวลา การตรวจสอบ การขออนุญาต
หยุดการทำเหมือง และการขออนุญาตเปิดการทำเหมือง พ.ศ. 2560

เหตุขัดข้องที่จะขอหยุดการทำเหมือง

1. เหตุขัดข้องทางกายภาพ เช่น เครื่องจักรเสียหาย เกิดภัยพิบัติ
2. เหตุขัดข้องตามกฎหมาย เช่น มีคำสั่งโดยชอบด้วยกฎหมายทำให้
ไม่อาจทำเหมืองให้มีปริมาณงานและระยะเวลาตามที่กฎหมายกำหนด
3. เหตุขัดข้องทางเศรษฐกิจ เช่น แร่ที่จะทำเหมืองตาม ปท. ล้นตลาด

(ประกาศ รจ. 12 มกราคม 2561)

หน้าที่ของผู้ถือประทานบัตร (ต่อ)

ต้องทำเหมืองตามวิธีการทำเหมือง แผนผัง โครงการ และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในการออกประทานบัตร

ต้องการเปลี่ยนแปลง ต้องได้รับอนุญาตจากผู้ออกประทานบัตร

มาตรา 160 ระวังโทษจำ ไม่เกิน 1 ปี ปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

หน้าที่ของผู้ถือประทานบัตร (ต่อ)

การทำเหมืองต้องมีปริมาณงาน และระยะเวลาไม่น้อยกว่าตามหลักเกณฑ์ที่อธิบดีกำหนด

ถ้าทำเหมืองไม่ได้ตามหลักเกณฑ์ที่ กม. กำหนด ต้องขอยุติการทำเหมือง

ประกาศ กพร.

เรื่อง การกำหนดปริมาณงานและระยะเวลาในการทำเหมือง พ.ศ. 2561

- ปริมาณงาน หมายถึง การดำเนินการเตรียมการทำเหมือง การพัฒนาหน้าเหมือง การทำเหมืองผลิตแร่ การแต่งแร่ การฟื้นฟูสภาพพื้นที่การทำเหมืองตามแผนการฟื้นฟู ใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างรวมกัน
- ระยะเวลา ภายใน 12 เดือน ต้องมีระยะเวลาทำการรวมกันไม่น้อยกว่า 120 วัน
- ผู้ถือ ปท. รายเดี่ยวแต่มี ปท. หลายฉบับเขต ปท. ติดกัน ให้ใช้เกณฑ์ปริมาณงานและระยะเวลาด้วยกันได้
- ผู้ถือ ปท. หลายราย ร่วมแผนผังโครงการทำเหมืองเป็นเหมืองเดียวกัน ให้ใช้เกณฑ์ปริมาณงานและระยะเวลาด้วยกันได้

(ประกาศ รจ. 26 กพ. 61)

หน้าที่ของผู้ถือประทานบัตร (ต่อ)

การทำเหมืองใกล้ทางหลวง ทางน้ำสาธารณะ

เหมืองประเภทที่ 1 ห้ามทำในระยะ 100 เมตร

เหมืองประเภทที่ 2 และประเภทที่ 3 ห้ามทำในระยะ

300 เมตร

ยกเว้น

ประทานบัตรกำหนดให้ทำได้ หรือได้รับอนุญาตให้เปลี่ยน
แผนผังโครงการทำเหมือง

(การเปลี่ยนแผนผัง ถ้ากระทบต่อ EIA ในสาระสำคัญ ที่ คชก.
ให้ความเห็นชอบไว้แล้ว ต้องขอความเห็นชอบใหม่)

การปิดกั้น ทำลาย ทางหลวง ทางน้ำสาธารณะ การตบน้ำ ชักน้ำ

● ต้องได้รับอนุญาตจากหน่วยงานผู้รับผิดชอบ ส่วน จรท.
จะเป็นผู้ให้ความเห็นชอบ

● การทำลายทางฯ ผู้ถือประทานบัตรต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการ
ปรับปรุง เปลี่ยนแปลง หรือฟื้นฟูทางหลวง ทางน้ำให้สามารถใช้
ประโยชน์ได้ไม่น้อยกว่าเดิม

การนำมูลดินทรายออกนอกเขตเหมืองแร่

- ต้องได้รับอนุญาตจาก จรท.

- จ่ายค่าธรรมเนียมค่านำมูลดินทรายออกนอกเขตเหมืองแร่ตาม
กำหนดไว้ในกฎกระทรวง เมตริกคันละ 20 บาท ยกเว้น
ขนไปยังที่ทิ้งมูลดินทรายภายในเขตเหมืองแร่ตามนิยาม ม. 4

ฟื้นฟูสภาพพื้นที่การทำเหมือง ตามแผนฟื้นฟูฯ ซึ่ง
คณะกรรมการแร่ ให้ความเห็นชอบ ทั้งในระหว่างการทำเหมืองและ
หลังปิดเหมือง (แผนต้องเสนอมาตั้งแต่ในชั้นการยื่นคำขอ)

สิ่งแวดล้อมเปลี่ยนแปลง แผนการฟื้นฟู ต้องปรับปรุง (ม.68 วรรคท้าย)

วางหลักประกัน

- การฟื้นฟูพื้นที่
- การเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากการทำเหมือง

เหมืองประเภทที่ 2 และ 3 ต้องทำประกันภัย

หน้าที่ของผู้ถือประทานบัตร (ต่อ)

รายงานการทำเหมือง
ตามหลักเกณฑ์ที่อธิบดีกำหนด

ประกาศ กพร.

เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการรายงานการทำเหมือง
พ.ศ. 2560

1. กรอกรายงานในบัญชีแสดงการผลิตแร่ได้
2. ต้องมีการรายงานอย่างน้อย
 - ปริมาณแร่ที่ผลิตได้/คงเหลือ
 - ปริมาณแร่ที่จำหน่ายออกไป /ขายให้ใคร/การจ่ายค่าภาคหลวง
 - จำนวนพื้นที่ทำเหมือง
 - ดิน หินปนแร่ที่ขุดได้
 - รายละเอียดเครื่องจักร /การใช้วัตถุระเบิด/การใช้เชื้อเพลิง
 - จำนวนพนักงาน/คนงาน
 - จำนวนวันทำเหมือง
 - ผลการปฏิบัติตามมาตรการด้านสิ่งแวดล้อมและการแก้ไข
3. วิศวกรผู้ควบคุมเหมืองต้องรับรองความถูกต้องของรายงาน และให้มีการรายงานทุกวันที่ 10 ของเดือนถัดไป
(ประกาศ รจ. วันที่ 12 มกราคม 2561)

หน้าที่ของผู้ถือประทานบัตร (ต่อ)

ชำระหนี้ตามกฎหมายแล้ว

บอกกล่าวแล้วไม่จ่าย เพิกถอน (ม.128)
หนี้ค่าภาคหลวงแร่ ประทานบัตรสินม. 62 (7)

ระวางแนวเขตเหมืองแร่

หลักเขตสูญหายต้องแจ้งพนักงานเจ้าหน้าที่จัดทำ
ใหม่/ไม่แจ้งแล้วทำเหมืองออกนอกเขต ถือว่า
เป็นการจงใจ

(ม. 121 วรรคท้าย)

การกำกับดูแล

พนักงานเจ้าหน้าที่

สั่งระงับ/แก้ไขปรับปรุง/ปฏิบัติให้ถูกต้องเหมาะสม
(ม. 129)

อธิบดีหรือผู้อนุญาต

- สั่งหยุดการประกอบกิจการทั้งหมดหรือบางส่วน
ถ้า พนง. สั่งแล้วไม่ปฏิบัติตาม
- ถ้าปรับปรุงแก้ไขไม่ได้ เพราะเหตุไม่อาจแก้ไขได้ อาจ
ถูกเพิกถอน (ม.130)

ผู้ถือ ปท. ผู้ถือ อบ. หรือผู้ได้รับ
ใบอนุญาตตามกฎหมายแร่ ฝ่าฝืน
กฎหมายหรือเงื่อนไขที่กำหนด

การประกอบกิจการส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

ผูกมัด กระทบตรา เครื่องมือ
เครื่องจักร โดยได้รับมอบหมายจากผู้มี
อำนาจในการอนุญาต

การกำกับดูแล (ต่อ)

การร้องเรียน
ระหว่างการทำเหมือง

- ในเบื้องต้นหาข้อยุติไม่ได้
- อพร. หรือ จรท. เสนอเรื่องให้คณะกรรมการแร่หรือคณะกรรมการแร่จังหวัดแล้วแต่กรณี สอบข้อเท็จจริงและวินิจฉัยโดยรวดเร็วและอย่างเป็นธรรม ตามหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด
- ผลเป็นจริงตามข้อร้องเรียน ให้คณะกรรมการแร่หรือคณะกรรมการจังหวัด สั่งให้ ผู้ถือ ปท. หยุดขุด
- ถ้าไม่หยุดขุดให้นำเงินจากหลักประกันหรือเรียกให้ประกันภัยรับผิดชอบ

หลักเกณฑ์การสอบข้อเท็จจริง
อยู่ในระหว่างการศึกษาของ รวอ.

กรอบแนวคิด

- ให้ อธิบดีหรือ จรท. เสนอเรื่องให้ คณะกรรมการแร่หรือคณะกรรมการแร่จังหวัดพิจารณาภายใน 15 วันนับแต่ได้รับเรื่องร้องเรียน
- ต้องมีข้อมูลจากการตรวจสอบของ กพร. ในเบื้องต้นแล้ว ทั้งด้านวิศวกรรมเหมืองแร่และด้านสิ่งแวดล้อม รวมถึงข้อมูลการตรวจสอบของหน่วยงานอื่น/รายงานการทำเหมือง/หรือหลักฐานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการทำเหมือง
- คณะกรรมการแร่หรือคณะกรรมการแร่จังหวัดต้องวินิจฉัยให้แล้วเสร็จภายใน 60 วันนับแต่ได้รับเรื่องจาก อพร. หรือ จรท.

การกำกับดูแล (ต่อ)

คณะกรรมการควบคุมเฝ้าระวัง
ผลกระทบจากการทำเหมือง

(ม. 67)

เพื่อประโยชน์ในการควบคุมและเฝ้าระวังผลกระทบจากการทำเหมือง ให้ รวอ. มีอำนาจประกาศกำหนดให้ การทำเหมืองในพื้นที่หรือชนิดแร่ใด ต้องมีคณะกรรมการควบคุมเฝ้าระวังผลกระทบจากการทำเหมือง

ประกอบด้วย

- 1) ตัวแทนผู้ถือประทานบัตร
- 2) ตัวแทนผู้มีส่วนได้เสีย
- 3) ตัวแทนกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่
- 4) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านสิ่งแวดล้อมและด้านสุขภาพ

หน้าที่

ตรวจสอบ ควบคุม และเฝ้าระวัง ผลกระทบจากการ ทำเหมือง
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการของคณะกรรมการ เป็นหน้าที่
ของผู้ถือประทานบัตร

สิทธิประทานบัตรสิ้นสุด

- ผู้ถือตาย (และไม่ได้ยื่นขอ โอนตกทอด) หรือสิ้นสภาพนิติบุคคล
- ผู้ถือตกเป็นบุคคลล้มละลาย
- ขาดคุณสมบัติผู้ถือตามที่กฎกระทรวงกำหนด
- ถูกเพิกถอนประทานบัตร/สิ้นอายุตามที่กำหนด
- คืบสิทธิตามประทานบัตรทั้งหมด
- ** - ผู้ถือไม่ได้รับความยินยอมหรือไม่ได้รับอนุญาตให้ใช้พื้นที่ในเขตประทานบัตรหรือเขตเหมืองแร่ตามคำสั่งศาลหรือคำพิพากษาถึงที่สุด /ประทานบัตรจะสิ้นสุดเฉพาะส่วนที่เจ้าของที่ดินไม่ให้ความยินยอม
- ** - ไม่ชำระค่าภาคหลวง หรือชำระค่าภาคหลวงไม่ถูกต้องครบถ้วนภายใน 90 วันนับแต่คณะกรรมการประเมินค่าภาคหลวงแจ้งผลการประเมิน

แร้งเกลือภายหลังสิทธิตามประทานบัตรสิ้นสุดลง

- ผู้ถือประทานบัตรหรือทายาทต้องยื่นคำขอครอบครองแร้งเกลือภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่สิทธิตามประทานบัตรสิ้นสุดลง มิฉะนั้นแร้งตกเป็นของแผ่นดิน

การสวมสิทธิทำเหมือง

หลักการ

- ในกรณีที่สิทธิของผู้ถือประทานบัตรสิ้นสุดลงก่อนที่ประทานบัตรก่อนอายุประทานบัตร (ถ้ายังมีแร่เหลืออยู่เพียงพอในเชิงพาณิชย์ ไม่ควรปล่อยเป็นเหมืองร้าง)
- จัดให้มีการประมูล
- ผู้ชนะการประมูลเข้าสวมสิทธิการทำเหมืองตามประทานบัตรนั้นต่อไป
- การสวมสิทธิ คงทำเหมืองได้ตามระยะเวลาที่ประทานบัตรเดิมเหลืออยู่

การทำเหมืองใต้ดิน

“การทำเหมืองใต้ดิน”

หมายความว่า การทำเหมืองด้วยวิธีการเจาะเป็นปล่องหรืออุโมงค์ลึกลงไปใต้ผิวดินเพื่อให้ได้มาซึ่งแร่ใต้ผิวดิน

การทำเหมืองใต้ดินที่ไม่รู้กล้าแดนกรรมสิทธิ์หรือเข้าไปเขตที่ดินของคนอื่นหรือการทำเหมืองใต้ดินภายในเขตประทานบัตรที่ออกตามความในหมวด 5 ไม่ถือว่าเป็นการทำเหมืองใต้ดิน

การทำเหมืองโปแตช

ชัยภูมิ/อุดรธานี/นครราชสีมา

การทำเหมืองใต้ดิน (ต่อ)

บทบัญญัติในหมวดอื่นให้นำมาใช้บังคับกับการทำเหมืองใต้ดิน
เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้ง (76)

การทำเหมืองใต้ดินในระดับความลึกไม่เกิน 100 เมตร
ต้องได้รับความยินยอม ถ้าเกินต้องจ่ายค่าทดแทน (ค่าลดใต้ถุน)

- คณะกรรมการกำหนดเงินค่าทดแทน
1. ผู้ว่าราชการจังหวัดที่เหมืองใต้ดิน
ส่วนใหญ่ตั้งอยู่
 2. ผู้แทน กพร.
 3. ชนารักษ์พื้นที่
 4. เจ้าพนักงานที่ดิน
 5. ผู้แทน อปท.
 6. ผู้ทรงคุณวุฒิสภาที่เกี่ยวข้อง

การทำเหมืองใต้ดิน (ต่อ)

การมีส่วนร่วมของประชาชนเข้มข้น

ก่อนการยื่นคำขอ ปท. ต้องตั้งคณะกรรมการ
จัดการประชุมปรึกษากับผู้มีส่วนได้เสียก่อน

ผู้มีส่วนได้เสีย ประกอบด้วย

- กลุ่มกำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน
- กลุ่มผู้บริหาร
- สมาชิกสภาของ อปท.
- กลุ่มผู้มีสิทธิในที่ดินหรืออยู่อาศัย
ในที่ดิน

เข้าร่วม ตัวแทนราชการส่วนภูมิภาคและ
สถาบันการศึกษาของรัฐ

การรับฟังความคิดเห็น ตามหลักเกณฑ์
ของมาตรา 56

เมื่อ EIA ได้รับความเห็นชอบจาก สผ. (ม. 82) ให้ประมวล
ข้อมูลเข้าการรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสีย
(ถ้าข้อมูลที่ได้จากการรับฟังความคิดเห็นแตกต่างและอธิบาย
วินิจฉัยไม่ได้ข้อยุติ ก็ให้จัดรับฟังความคิดเห็นใหม่)

การแต่งแร่

นิยามศัพท์ ตามมาตรา 4

“การแต่งแร่” หมายความว่า การกระทำใดๆ เพื่อให้แร่หรือวัสดุที่มีสิ่งเจือปนสะอาด หรือเพื่อให้แร่หรือวัสดุที่ปนกันอยู่ตั้งแต่สองชนิดขึ้นไปแยกออกจากกัน และหมายความรวมถึงการบดแร่ คัดขนาด หรือนำแร่ไปผ่านกระบวนการแล้วได้สารชนิดใหม่ตามประเภทที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

กฎหมายว่าด้วยโรงงาน

การไม่ บด หรือย่อยหิน
(ประเภทหรือชนิดโรงงาน
ลำดับที่ 3 (1))

รง. 4 + ใบอนุญาตแต่งแร่

การแต่งแร่ (ต่อ)

แต่งแร่ในเขตประทานบัตร
ไม่ต้องขอรับใบอนุญาต
(ม. 106 วรรคสอง)

แต่งแร่ในเขตเหมืองแร่หรือสถานที่
อื่นต้องได้รับใบอนุญาตจากอธิบดี

คนแร่จากเขตประทานบัตรไปแต่งแร่ยังโรงแต่งในเขตเหมืองแร่
ยังไม่ต้องชำระค่าภาคหลวงหรือวางเงินประกัน

การแต่งแร่ (ต่อ)

- ขยายหรือลดเขตแต่งแร่
- การหยุดแต่งแร่ชั่วคราว
- การแจ้งการแต่งแร่ใหม่
- การเลิกการแต่งแร่
- การโอน/โอน โดยการตกทอด

อายุใบอนุญาตแต่งแร่

- ห้าปีนับแต่วันออกใบอนุญาต
- ต่ออายุได้ครั้งละห้าปีนับแต่วันอนุญาตให้ต่ออายุ

เมื่อยื่นคำขอต่ออายุแล้ว ให้ถือเสมือนผู้ได้รับใบอนุญาต และประกอบกิจการต่อไปได้ จนกว่าอธิบดีจะสั่งไม่อนุญาตให้ต่ออายุ

อนุบัญญัติเกี่ยวกับการแต่งแร่

ประกาศ อก. เรื่อง กำหนดคุณสมบัติของ ผู้ขอรับ ใบอนุญาต หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการขอ และการออกใบอนุญาตแต่งแร่และใบอนุญาต ประกอบโลหกรรม พ.ศ. 2560 และประกาศ กพร. เกี่ยวกับขั้นตอนการขอและการออกใบอนุญาตแต่ง แร่และใบอนุญาตประกอบโลหกรรม

ประกาศ รจ. วันที่ 20 กันยายน 2560

ประกาศ อก. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการแต่งแร่ พ.ศ. 2560
ประกาศ รจ. 20 กย. 2560

- กำหนดวิธีการแต่งแร่แต่ละวิธี
- มาตรการด้านสิ่งแวดล้อม
- ผู้รับรองแผนผังและวิธีการแต่งแร่
- การแจ้งการแต่งแร่

อนุบัญญัติเกี่ยวกับการแต่งแร่ (ต่อ)

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข
การรายงานการแต่งแร่
ประกาศ ร.จ. 20 กย. 60

- กำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตต้องรายงานการแต่งแร่ภายในวันที่ 10 ของเดือนถัดไป
- ข้อมูลการรายงาน
 - * แหล่งที่มาของแร่ที่นำเข้ามาแต่ง
 - * ปริมาณแร่พลอยได้ แร่สะอาด หางแร่ มูลดินทราย แร่คงเหลือ
 - * พลังงานที่ใช้ในการแต่งแร่
 - * ปริมาณน้ำที่ใช้ในการแต่งแร่
 - * ผู้รับรองรายงานการแต่งแร่

ประกาศ กพร. เรื่อง หลักเกณฑ์ เงื่อนไข
การเปลี่ยนแปลงแผนผังและวิธีการแต่งแร่
การหยุดแต่งชั่วคราว การแจ้งแต่งใหม่
การเลิกแต่ง พร้อมแนวปฏิบัติ

ประกาศ ร.จ. 29 มกราคม 2561

การประกอบโลหกรรม

โลหกรรม หมายความว่า การทำแร่ หรือวัตถุดิบที่มีโลหะเป็นองค์ประกอบ ให้เป็นโลหะ หรือ สารประกอบโลหะด้วยวิธีการถลุงแร่หรือวิธีอื่นใด และหมายความรวมถึงการทำโลหะให้บริสุทธิ์ การผสมโลหะ การผลิตโลหะสำเร็จรูป หรือกึ่งสำเร็จรูปชนิดต่าง ๆ โดยวิธีการหลอม หล่อ รีด หรือวิธีอื่นใด

การประกอบโลหกรรมควบคุมตามกฎหมาย
แร่ต้องได้รับใบอนุญาตจากอธิบดี

ยกเว้น เป็นการประกอบโลหกรรมในเขตประทานบัตร
และผู้ประกอบโลหกรรมควบคุมที่รัฐมนตรีประกาศ
กำหนด (ม. 111 วรรคสอง)

ประกาศ ออก.

การประกอบโลหกรรมที่อยู่ในความควบคุม พ.ศ. 2560

1. การประกอบโลหกรรมแร่ทุกชนิดด้วยวิธีการถลุงแร่ การทำแร่หรือสารละลายที่ได้จากแร่โลหะเป็นโลหะหรือ สารประกอบโลหะด้วยวิธีอื่นใด
2. การผลิตเหล็กกล้าด้วยวิธีการถลุง หลอม หล่อ
3. การหลอมตะกั่วจากแบตเตอรี่เก่า (รีไซเคิล)
4. ส่วนราชการ สถาบันการศึกษาของรัฐ ได้รับการยกเว้น

การประกอบโลหกรรม (ต่อ)

การประกอบกิจการโรงงาน ลำดับที่ 59
เกี่ยวกับการถลุงหลอม หล่อ รีด

รง. 4 (กม.โรงงาน) +
ใบอนุญาตประกอบโลหกรรม

ประกาศ ออก.

เรื่อง กำหนดคุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาต หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอและการออก
ใบอนุญาตตั้งแร่หรือการประกอบโลหกรรม พ.ศ. 2560

ต้องเคยต้องโทษจำคุกไม่เกิน 111 วันนับแต่พ้นโทษมาแล้วเกินยี่สิบสี่เดือน
ขาดคุณสมบัติเป็นผู้ขอรับใบอนุญาต

การประกอบโลหกรรม (ต่อ)

ตะกรัน

ตะกรันที่ได้จากการประกอบโลหกรรม
ถือเป็นแร่ตามนิยาม มาตรา 4

หมายถึง สารประกอบหรือสารพลอยได้อื่น
ใดที่เกิดจากการประกอบโลหกรรมตามที่
อธิบดีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจา
นุเบกษา

ประกาศ กพร. ลงวันที่ 11 สิงหาคม 2560
ตะกรันจากการประกอบโลหกรรม หมายถึงเฉพาะสารประกอบ
ของแข็งที่มีองค์ประกอบของโลหะที่เกิดจากการประกอบโลหกร
รมโดยวิธีการถลุงแร่ รวมถึงการทำแร่ให้เป็นโลหะหรือ
สารประกอบโลหะด้วยวิธีอื่นใด (ประกาศ รจ. 20 กย. 60)

การประกอบโลหกรรม (ต่อ)

หลักเกณฑ์ วิธีการประกอบโลหกรรม
ตามประกาศ อก. ลงวันที่ 11 สิงหาคม 2560
(ประกาศ รจ. 20 กย. 2560)

เงื่อนไขการรายงานการประกอบโลหกรรม
ตามประกาศ กพร. ลว. 11 สิงหาคม 2560
(ประกาศ รจ. 20 กย. 2560)

▶
แหล่งที่มาของวัตถุดิบ/สารเคมีที่ใช้
ปริมาณผลิตภัณฑ์/ผลพลอยได้/ตะกรัน
กากของเสียที่จำหน่ายออกจากโรงประกอบโลหกรรม
แหล่งที่จำหน่ายไป/ ปริมาณคงเหลือ
ปริมาณการใช้พลังงาน/ปริมาณน้ำที่ใช้
ผู้รับรองความถูกต้องของรายงาน

การประกอบโลหกรรม (ต่อ)

- ขยายหรือลดเขตโลหกรรม
- หยุดประกอบโลหกรรมชั่วคราว
- แจ้างประกอบโลหกรรมใหม่
- เลิกประกอบโลหกรรม
- โอน/โอนโดยการตกทอด

อายุใบอนุญาต

- ไม่เกินห้าปีนับแต่วันที่ออกใบอนุญาต
- ต่ออายุได้ครั้งละไม่เกินห้าปีนับแต่วันที่อนุญาตให้ต่อ

ยื่นคำต่ออายุแล้วให้ถือว่ามิฐานะเสมือนผู้ได้รับใบอนุญาตและประกอบกิจการต่อไปได้จนกว่าจะไม่อนุญาต

การขุดหาแร่รายย่อย

นิยาม

เป็นการกระทำแก่พื้นที่เพื่อให้ได้มาซึ่งแร่แต่ไม่ถือเป็นการทำเหมือง

ใช้แรงคน หรือ

ใช้เครื่องจักรได้ไม่เกิน 35 แรงม้า

ท้องที่ ขนาดพื้นที่ ชนิดแร่ วิธีการขุดหาแร่ ตามหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

ต้องจ่ายค่าภาคหลวงแร่

แร่รัตนชาติ
หินกรวด
หินประดับรูปทรง
ธรรมชาติ
แร่ในงานหัตถกรรม
/อุตสาหกรรมพื้นบ้าน
หินประดับ/หินชนวน

พท. 1 งานถึง 1 ไร่
แล้วแต่ชนิดแร่

เจตนาขุดหาแร่ให้ผู้มีรายได้น้อย
ประกอบกิจการแร่ได้โดยชอบด้วยกฎหมาย

ยื่นคำขอกับเจ้าพนักงานท้องถิ่นและเป็นผู้อนุญาต

ต้องรับรองตนเองว่าไม่ได้รับแจ้งขออนุญาตแทนผู้อื่น
ตามประกาศ อก. ว่าด้วยการกำหนดข้อห้ามการกระทำที่มี
ลักษณะเป็นการครอบงำกิจการทำเหมืองแร่โดยคนต่างด้าวและ
การห้ามขอรับใบอนุญาตเพื่อประโยชน์แก่ผู้อื่น

อายุใบอนุญาต
1 ปี นับแต่วันออก

ร้อนแร่

นิยาม
เป็นการกระทำแก่พื้นที่เพื่อให้ได้
มาซึ่งแร่แต่ไม่ถือเป็นการทำเหมือง

ใช้แรงคนเท่านั้น

ท้องที่ ชนิดแร่ วิธีการร่อนหาแร่
ตามหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

ต้องจ่ายค่าภาคหลวงแร่

- แร่ดีบุกและแร่
พลอยได้จากการ
ร่อนแร่ดีบุก
- วุลแฟลม/ซีไลต์
- ทองคำ
- แร่รัตนชาติ

อุปกรณ์

- จอบ
- เสียม
- พลั่ว

ในการขุดตักแล้ว
ล้างเลียง เพื่อให้
ได้มาซึ่งแร่

เจตนากรณีต้องการให้ผู้มีรายได้น้อยประกอบ
กิจการแร่ได้โดยชอบด้วยกฎหมาย

แจ้งกับเจ้าพนักงานท้องถิ่นและเป็นผู้ออกไปรับแจ้ง

ต้องรับรองตนเองว่าไม่ได้รับแจ้งขออนุญาตแทนผู้อื่น
ตามประกาศ อก. ว่าด้วยการกำหนดข้อห้ามการกระทำที่มี
ลักษณะเป็นการครอบงำกิจการทำเหมืองแร่โดยคนต่างด้าวและ
การห้ามขอรับใบอนุญาตเพื่อประโยชน์แก่ผู้อื่น

ใบแจ้งการร่อนแร่
1 ปี นับแต่วันขึ้นทะเบียนการร่อนแร่

การประกอบธุรกิจแร่

โยงแผนภาพที่ 4 การประกอบธุรกิจแร่

การประกอบธุรกิจแร่

การซื้อขาย การครอบครอง การเก็บ การขน การนำแร่เข้ามาในราชอาณาจักร การส่งแร่ออกนอกราชอาณาจักร

หลักการ

ลดใบอนุญาตให้มีเฉพาะเท่าที่จำเป็น
(เฉพาะชนิดแร่ที่รัฐมนตรีประกาศเป็นชนิดแร่ที่อยู่ใน
ความควบคุม จึงจะมีใบอนุญาตซื้อ ครอบครอง เก็บ
แร่ หรือขนแร่)

ถ้าไม่ใช่ชนิดแร่ที่รัฐมนตรีประกาศเป็นแร่ควบคุม และ
เป็นแร่ที่ได้มาโดยถูกต้องตามกฎหมาย

(จากประทานบัตร/แร่พลอยได้จากการทำเหมือง/
ใบอนุญาตขุดหาแร่รายย่อย หรือการร่อนแร่)

เมื่อชำระค่าภาคหลวงครบถ้วนแล้ว สามารถ ซื้อ ขาย
เก็บ ขน ครอบครอง ได้โดยไม่ต้องมีใบอนุญาตกำกับ

การกำกับดูแล/การตรวจเช็คการชำระ ค่าภาคหลวงแร่

กำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจแร่ ผู้รับ
ใบอนุญาตแต่งแร่ ผู้รับใบอนุญาตประกอบ
โลหกรรม หรือผู้ใช้แร่ รายงานการใช้แร่ หรือ
รายงานที่มาของแร่ที่นำมาประกอบธุรกิจ

* การไม่รายงานหรือรายงานเป็นเท็จ ระวัง
โทษจำคุกไม่เกินสองเดือน ปรับไม่เกินหกหมื่น
บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ*

แร่ที่อยู่ในความคุ้มครองประกาศของรัฐมนตรี (แร่ที่ต้องมีใบอนุญาต)

ประกาศ ออก
เรื่อง กำหนดชนิดแร่ ปริมาณแร่ สภาพ และพื้นที่ที่อยู่ในความควบคุมเกี่ยวกับการซื้อ ขาย
การครอบครองแร่ การเก็บแร่ หรือการขนแร่ พ.ศ. 2560

แร่ทองคำ
ไม่ว่าปริมาณเท่าใด

ปริมาณเกินสิบกิโลกรัม

แร่ดีบุก
แร่เหล็ก
แร่ทองแดง
แร่สังกะสี
แร่พลวง
แร่ตะกั่ว
แร่แมงกานีส
แร่ชนิดที่มีทั้งสติกออกไซด์
แร่ิเมไนต์
แร่โมนาไซต์

การซื้อขาย
ครอบครอง
เก็บ ขน ต้อง
ได้รับ
ใบอนุญาต
จากอธิบดี

ประกาศ รจ. วันที่ 15 ธันวาคม 2560

อายุใบอนุญาตไม่เกิน 5 ปี
ต่อได้ไม่เกินคราวละ 5 ปี

ผู้ถือตาย ตกทอดไปยังทายาท

แร่ครอบครอง

เมื่อใบอนุญาตครอบครองแร่สิ้นอายุถ้าไม่ได้ยื่นขอต่ออายุ หรือไม่ได้รับอนุญาตให้ต่ออายุ ให้แร่ตกเป็นของแผ่นดิน

เหตุผล

กม. เดิม ไม่ได้กำหนดหลักการเรื่องระยะเวลาครอบครองให้ชัดเจน ทำให้เกิดปัญหาเรื่องสภาพพื้นที่ การกำกับดูแล การพิสูจน์ที่มาของแร่ การนำแร่สวมสิทธิแร่

กรอบแนวคิดแร่ที่ขอครอบครองได้

แร่ที่มาจากประทานบัตรและสิทธิตามประทานบัตรสิ้นสุดลง

แร่ในสถานที่เก็บแร่

แร่ในสถานที่ซื้อแร่

แร่ที่อยู่ในโรงแต่งแร่ / โรงประกอบโลหกรรม

ใบอนุญาตสิ้นอายุและหรือไม่ได้ต่ออายุ

การขอครอบครองแร่กรณีพิเศษเฉพาะราย

แร่ที่ได้มาจากการกระทำใดๆ และมีได้
มีวัตถุประสงค์จะได้มาซึ่งแร่ตั้งแต่แรก

แร่ที่ตกเป็นของแผ่นดิน

แร่ที่เป็นผลพลอยได้จากการแต่งแร่
ตามใบอนุญาตแต่งแร่

ตะกั่วที่มีแร่ชนิดอื่นเจือปนอยู่เกินปริมาณที่
อธิบดีกำหนด

แร่เปอร์เซนต์ต่ำ / แร่ที่ผ่านการแต่งเอาหัวแร่
แล้วและยังมีความคุ้มค่าทางเศรษฐกิจ

แร่คงเหลือตามหนังสืออนุญาตให้ครอบครอง
แร่กรณีพิเศษเดิม

ขอขน/ขอขาย เฉพาะครั้ง

อพร./อนุญาตเป็นหนังสือ

ประกาศ กพร.
เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอ
ครอบครอง การขอขาย และการขอขนเป็นกรณีพิเศษ
เฉพาะราย พ.ศ. 2560
(ประกาศ รจ. 16 มกราคม 2561)

การนำแร่เข้าในราชอาณาจักรและส่งออก

เพื่อประโยชน์เรื่องความมั่นคงทางเศรษฐกิจ การคุ้มครองสิ่งแวดล้อม และความปลอดภัยของประชาชน ให้อำนาจรัฐมนตรีกำหนดหลักเกณฑ์ 3 ระดับ (ม.104)

1) ชนิดแร่และสภาพแร่ที่ห้ามนำเข้ามาในราชอาณาจักร หรือไหล่ทวีปหรือส่งออกนอกราชอาณาจักรหรือเขตไหล่ทวีป

2) ชนิดแร่และสภาพแร่ที่ต้องขออนุญาตนำเข้ามาในราชอาณาจักรหรือไหล่ทวีปหรือส่งออกนอกราชอาณาจักรหรือไหล่ทวีป

3) ชนิด สภาพ และปริมาณแร่ที่ต้องแจ้งการนำเข้ามาในราชอาณาจักรหรือเขตไหล่ทวีป หรือส่งออกนอกราชอาณาจักรหรือเขตไหล่ทวีป

ยกเว้น การนำแร่เข้ามาเพื่อการศึกษาวิจัย แต่ต้องได้รับอนุญาตจากอธิบดี

ประกาศ อก. ประกาศ รจ. 30 มกราคม 2561

ชนิดแร่ สภาพแร่

ที่ต้องอนุญาตนำเข้ามาในราชอาณาจักร

สินแร่ดีบุก

โลหะดีบุก (ที่มีส่วนผสมของแร่ดีบุกตั้งแต่ร้อยละ 99.85 ขึ้นไป

แร่ใยหินชนิดโครโซไทล์

แร่ปรอท

ชนิดแร่ สภาพแร่

ที่ต้องอนุญาตส่งออกนอกราชอาณาจักร

สินแร่ดีบุก

แร่ฟลูออไรต์

สินแร่ทองแดง

แร่โคโลไมต์

สินแร่สังกะสี

แร่แบไรต์

สินแร่เหล็ก

แร่ไพโรฟิลไลต์

แร่แมงกานีส

แร่เฟลด์สปาร์

แร่ยิปซัม

แร่แอนไฮไดรต์/แร่ดินขาว

แร่ที่มีธาตุโคบอลต์เปี่ยมแทนทาลัม หรือทอเรียม และแร่ชนิดอื่นๆ ที่มีกัมมันตภาพรังสี

ชนิดแร่และสภาพแร่ที่ห้ามส่งออกนอกราชอาณาจักร

ประกาศ อก.

ชนิดและสภาพแร่ที่ห้ามส่งออกนอกราชอาณาจักรหรือเขตไหล่ทวีป

พ.ศ. 2560

- 1) สีนแร่ทองคำ
- 2) สีนแร่ที่มีทองคำผสม
- 3) โลหะผสมทองคำที่เกิดจากการประกอบโลหะกรรม

ประกาศ ร.จ. 30 มกราคม 2561

แร่ที่มีแหล่งกำเนิดนอกราชอาณาจักร

(ม. 105)

แร่ที่มีกำเนิดนอกราชอาณาจักร ถ้านำเข้ามาในราชอาณาจักรหรือเขตไหล่ทวีปให้รัฐมนตรีมีอำนาจกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับ

- ควบคุมการขนแร่
- การจัดเก็บแร่
- นำเข้ามาแต่ง หรือประกอบโลหกรรม ต้องปฏิบัติตามบทบัญญัติของกฎหมายแร่

การพัฒนาและการส่งเสริม

เจตนารมณ์

ต้องการส่งเสริมและสร้างแรงจูงใจ ให้ผู้ประกอบการ ปฏิบัติตามกฎหมาย หรือปฏิบัติให้ได้มาตรฐานที่ สูงกว่า กฎหมายกำหนด ตลอดจนการรักษาสิ่งแวดล้อม และการทำ ประโยชน์ให้กับสังคม

ออกกฎกระทรวงยกเว้น/
ลดหย่อนค่าธรรมเนียม
กรณี

เหตุภัยพิบัติทางธรรมชาติ

เหตุอุบัติภัย

เหตุอื่นที่สมควร

รายได้จากการอนุญาตให้ประกอบกิจการแร่ และการจัดสรรรายได้

ค่าสิทธิสำรวจแร่

ค่าหลวงแร่

เงินผลประโยชน์พิเศษแก่รัฐ

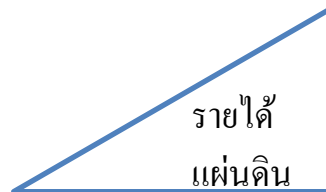
ค่าธรรมเนียมต่างๆ

เงินบำรุงพิเศษ

รายได้จากการอนุญาตให้ประกอบกิจการแร่ และการจัดสรรรายได้ (ต่อ)

ค่าสิทธิสำรวจ

ผู้มีหน้าที่ต้องเสียค่าสิทธิสำรวจแร่

- เสียในอัตราก้าวหน้า ตามเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด
- จ่ายล่วงหน้า/ อาชญาบัตรสิ้นสุดลงก่อนอายุหรือ
คืนพื้นที่ระหว่างปี ไม่คืนค่าสิทธิที่เรียกเก็บไว้ล่วงหน้า

ผู้ถืออาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่
ผู้ถืออาชญาบัตรพิเศษ

ประกาศ ออก.

เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการจัดเก็บค่าสิทธิการ
สำรวจแร่ตามอาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่และอาชญาบัตรพิเศษ

พ.ศ. 2560

อพ. ปีแรก ไร่ละ 10 บาท } เก็บเต็มเนื้อที่/เก็บล่วงหน้าคราวเดียว
ปีที่ 2 ไร่ละ 20 บาท }

อพ. ปีแรก ไร่ละ 10 บาท / เก็บเต็มเนื้อที่
ปีที่ 2 ไร่ละ 20 บาท

ปีที่ 3 ไร่ละ 40 บาท } เก็บตามจำนวนพื้นที่ที่
ปีที่ 4 ไร่ละ 60 บาท } เหลืออยู่จริง
ปีที่ 5 ไร่ละ 80 บาท }

(ประกาศ ร.จ. 5 กพ. 61)

บทลงโทษ

ไม่จ่าย/จ่ายไม่ครบถ้วนไม่ถูกต้อง /
เตือนก่อนแล้วเพิกถอน

รายได้จากการอนุญาตให้ประกอบกิจการแร่ และการจัดสรรรายได้ (ต่อ)

เงินผลประโยชน์พิเศษแก่รัฐ

ผู้มีหน้าที่ต้องจ่าย

ผู้ขออาชญาบัตรพิเศษ

จัดสรรให้
อปท. อันเป็นที่ตั้งของเขต
พท. คำขอ อพ.

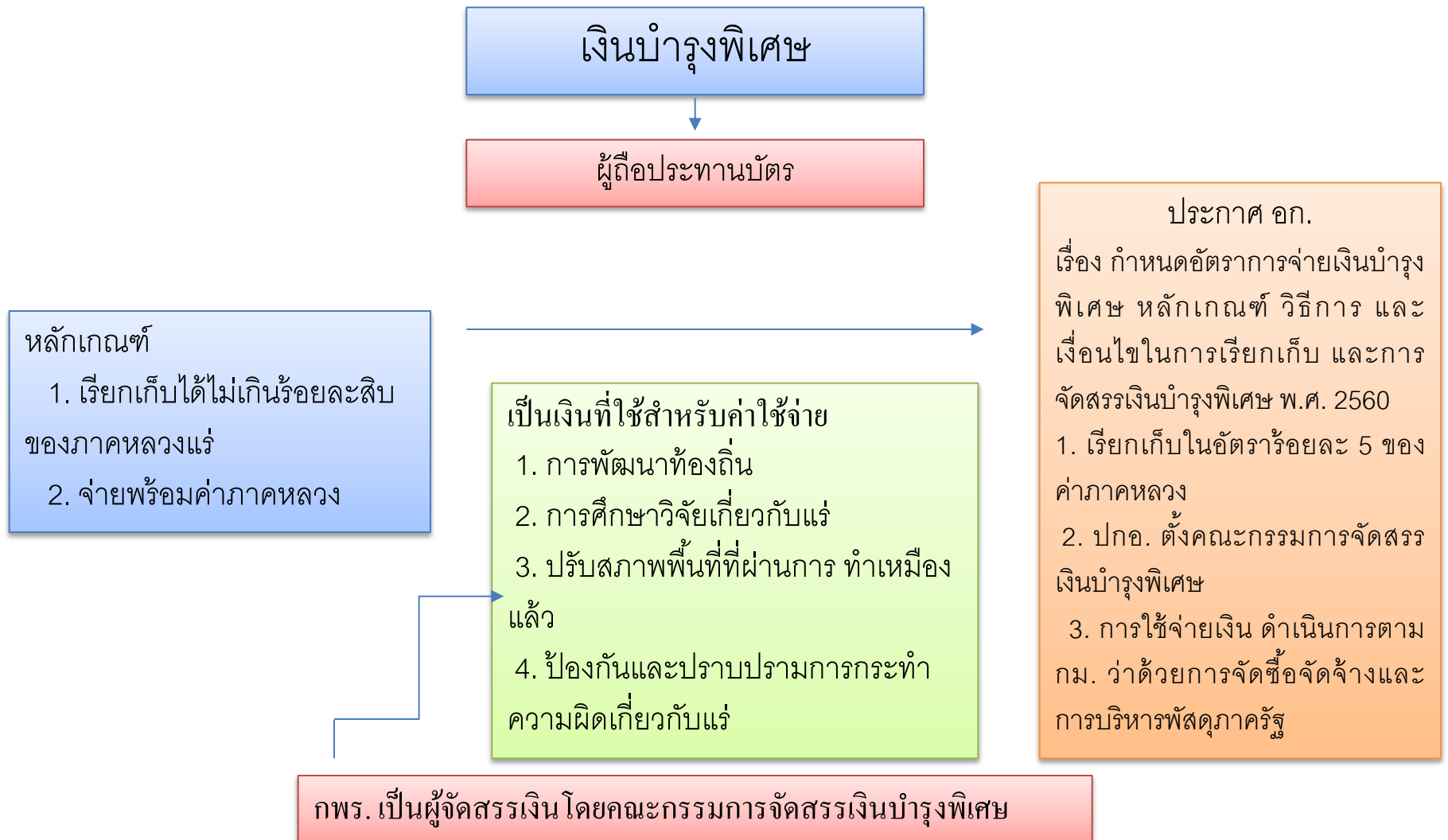
เป็นค่าใช้จ่ายในการ
สำรวจ/ หรือ
ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับแร่/
หรือการฟื้นฟู
สิ่งแวดล้อม

กพร.

ผู้ขอประทานบัตร

จัดสรรให้ อปท. อันเป็นที่ตั้งของเขต
พื้นที่การทำเหมืองและ อปท. ที่มี
เขตติดต่อกับเขตพื้นที่การทำเหมือง
ซึ่งได้รับผลกระทบจากการ
ทำเหมือง

รายได้จากการอนุญาตให้ประกอบกิจการแร่ และการจัดสรรรายได้(ต่อ)

ค่าภาคหลวงแร่

อัตราการจัดเก็บค่าภาคหลวงแร่

ไม่เกินร้อยละ 30 ของราคาตลาดแร่

การประกาศราคาตลาดแร่

ราคาตลาดแร่แต่ละชนิด อธิบดีเป็นผู้ประกาศกำหนด

พิกัดอัตราค่าภาคหลวงแร่

กำหนดโดยกฎกระทรวง

ผู้มีหน้าที่ชำระค่าภาคหลวงแร่

- 1) ผู้ถือประทานบัตร
- 2) ผู้รับใบอนุญาตขุดหาแร่รายย่อย
- 3) ผู้แจ้งการร่อนแร่
- 4) ผู้รับใบอนุญาตแต่งแร่
- 5) ผู้รับใบอนุญาตประกอบโลหกรรม
- 6) ผู้รับใบอนุญาตครอบครองแร่

ประกาศ ออก.

เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการจัดเก็บค่าภาคหลวงแร่ การกำหนดราคาตลาดแร่ การตรวจสอบการชำระค่าภาคหลวงแร่ การประเมินค่าภาคหลวงแร่ พ.ศ. 2560

(ประกาศ ร.จ. 30 มค. 2561)

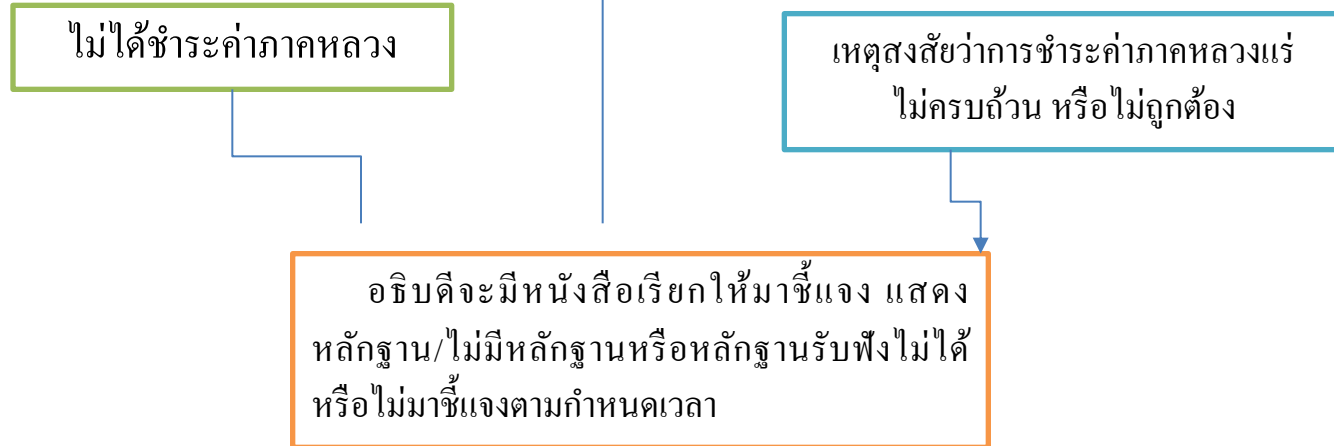

ค่าภาคหลวงจะจัดเก็บเมื่อขนแร่

- ออกจากเขตเหมืองแร่
- ก่อนขนออกจากเขตแต่งแร่หรือเขตโลหกรรม
- แร่ครอบครอง จ่ายก่อนขาย
- แร่รายย่อย/ แร่ร่อน ให้แจ้งปริมาณแร่ที่จะขายต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น

ค่าภาคหลวงแร่ (ต่อ)

คณะกรรมการประเมิน ค่าภาคหลวงแร่

- ทำหน้าที่ในการประเมินว่าจะต้องชำระค่าภาคหลวงเป็นจำนวนเท่าใด
- เมื่อคณะกรรมการประเมินแล้ว ต้องชำระในส่วนที่ยังไม่ได้ชำระหรือในส่วนที่ขาดภายใน 30 วัน
- ถ้าไม่ชำระภายในกำหนดเวลา ต้องเสียเงินเพิ่มสองเท่าของค่าภาคหลวงในส่วนที่ขาดหรือที่ยังไม่ชำระ พร้อมกับเงินค่าภาคหลวงในส่วนที่ไม่ได้ชำระหรือในส่วนที่ขาด
- ถ้าไม่มีการชำระอีก สิทธิตามประทานบัตรจะสิ้นสุดลงตามกฎหมายโดยไม่ต้องเพิกถอน (ม. 62 (7))

ค่าภาคหลวงแร่ (ต่อ)

การประเมินการชำระ ค่าภาคหลวงแร่

- เอกสาร เช่น รายงานการทำเหมือง รายงานการซื้อขาย การเก็บ การแต่ง การประกอบโลหกรรม รายงานการใช้แร่
- ประเมินเชิงวิศวกรรม เช่น เชื้อเพลิง วัตถุระเบิด เครื่องจักร พลังงานไฟฟ้า
- การประเมินจากพลังงานไฟฟ้า
- ประเมินจากภาพถ่ายที่ได้จากการทำงานของอากาศยานไร้คนขับ (โดรน)
- ประเมินจากลักษณะ โครงสร้างทางธรณีวิทยา
- ประเมินจากพื้นที่การทำเหมือง

ประกาศ อก.

เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการจัดเก็บ
ค่าภาคหลวงแร่ การกำหนด
ราคาตลาดแร่ การตรวจสอบการ
ชำระค่าภาคหลวงแร่ และการ
ประเมินค่าภาคหลวงแร่
พ.ศ. 2560
(ประกาศ รจ. 30 มค. 2561)

การตรวจสอบการชำระ ค่าภาคหลวงแร่

- สภาพทางธรณีวิทยา การกำเนิดแร่ ชนิดของแร่ ความสมบูรณ์ ของแร่
- ข้อมูลรายงานการทำเหมือง
- แผนผังโครงการทำเหมือง
- บัญชีชุดแร่ได้/ บัญชีแต่งแร่
- ข้อมูลการครอบครองแร่/บัญชีซื้อขาย ข้อมูลจากผู้ใช้แร่
- ข้อมูลทางด้านวิศวกรรม
- ข้อมูลการรังวัด
- การชั่งน้ำหนัก ตาม กม. ชั่งตวงวัด
- ค่าตัวคูณผลิตผล (เหมืองหินอ่อน)
- ผลการวิเคราะห์แร่ (ชักตัวอย่างแร่ หองศ์ประกอบในตัวอย่างแร่)
- เอกสารอื่นๆ

ค่าภาคหลวงแร่ (ต่อ)

การจัดสรรค่าภาคหลวงแร่

จัดสรรให้ อปท. ร้อยละ 60

รายได้ของแผ่นดิน ร้อยละ 40

พรบ. กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ
ให้แก่ อปท.

ค่าภาคหลวงแร่
ที่จะจัดสรรให้
อปท. เฉพาะ
ค่าภาคหลวงแร่
ที่เก็บได้จากการ
ทำเหมืองตาม
ประทานบัตร

ค่าธรรมเนียม

นำส่งเป็นรายได้ของแผ่นดิน

อัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติ

- เพิ่มขึ้น 100 เท่าของพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2510
- ในการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมแต่ละรายการให้อำนาจรัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวงเพื่อ
 - 1) เรียกเก็บค่าธรรมเนียมแต่ละรายการไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัติ
 - 2) ยกเว้น หรือลดหย่อนค่าธรรมเนียม

ค่าธรรมเนียมเรียกเก็บพร้อมคำขอ
จ่ายแล้วไม่คืน ไม่ว่าจะกรณีใดๆ

ค่าธรรมเนียมที่ยกเลิก

- 1) ค่าคำขอต่างๆ
- 2) ค่าใช้เนื้อที่อาชญาบัตร (กำหนดเป็นค่าสิทธิสำรวจแร่ในอัตราก้าวหน้าแทน
- 3) ค่าใช้เนื้อที่ประทานบัตร

เงินกู้ง่าย

เรียกคืนภายในหนึ่งปีนับแต่ได้รับแจ้งเป็นหนังสือ
จาก
อธิบดี/จรท./เจ้าพนักงานท้องถิ่น

พื้นที่กำหนด
ตกเป็นของ
แผ่นดิน

“พนักงานเจ้าหน้าที่”

หมายความว่า เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่
และผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

คำสั่ง ออก. ที่ 337/2560
ลว. 28 ธันวาคม 2561

+

คำสั่ง ออก. ที่ 337/2560
ลว. 28 ธันวาคม 2561

ข้าราชการในสังกัด กพร. และสปอ.

**** อุตสาหกรรมจังหวัดเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่โดยผลของ กม.****

พนักงานเจ้าหน้าที่ (ต่อ)

เข้าตรวจสอบ

เขตเหมืองแร่ เขตประกอบธุรกิจแร่ เขตแต่งแร่
เขตประกอบโลหกรรม เขตขุดหาแร่รายย่อย
หรือเขตที่มีการร่อนแร่

ในระหว่างเวลา พระอาทิตย์ขึ้น ถึงพระอาทิตย์ตก หรือ
ในระหว่างเวลาทำการของสถานที่ดังกล่าว ถ้าเข้าไป
แล้วยังตรวจไม่เสร็จจะกระทำต่อไปในเวลากลางคืน
หรือนอกเวลาทำการได้

ส่งเป็นหนังสือ ให้ปรับปรุงแก้ไข

ฝ่าฝืน ให้รายงาน อธิบดี ผู้มีอำนาจในการอนุญาต
เพื่อพิจารณาระงับ พักใช้ เพิกถอน

การแจ้งคำสั่งให้นำกฎหมายว่าด้วยวิธี
ปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับ
(หมวด 4 การแจ้ง)

ระหว่างการปฏิบัติตามคำสั่ง ถ้าจะผูกมัด
ประทับเครื่องมือ เครื่องจักรเพื่อมิให้ทำงานได้
ต้องให้ผู้มีอำนาจในการอนุญาตมอบหมาย

นำแร่ในปริมาณพอสมควรเป็นตัวอย่าง
เพื่อตรวจวิเคราะห์

พนักงานเจ้าหน้าที่ (ต่อ)

การตรวจยึด / อาศัย การกระทำความผิด
ตามกฎหมายแร่ตาม ม. 148

ผูกมัด ประทับตรา

จัดทำบัญชี/ จัดทำฐานข้อมูลของ
ผู้กระทำความผิด และเก็บรักษา
ตามหลักเกณฑ์ที่อธิบดีกำหนด

เป็นอำนาจของ
พนักงานเจ้าหน้าที่โดยไม่
ต้องให้มอบหมาย

ความรับผิดทางแพ่ง

ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนหรือค่าเสียหาย ต่อ ความเสียหายที่เกิดจากการประกอบกิจการ/ ความเดือนร้อนรำคาญต่อ คน พืช ทรัพย์สิน หรือสิ่งแวดล้อม (ม.139)

นอกจาก
กรณีตาม
ม. 139

ค่าสินไหมทดแทนเพื่อการลงโทษ
ค่าเสียหายสำหรับความเสียหายต่อจิตใจ อันเป็นผลเนื่องจากความเสียหายต่อ ร่างกาย สุขภาพ หรืออนามัยของ ผู้เสียหาย/ ถ้าตายทายาทตามกฎหมาย เรียกได้

รู้อยู่แล้วว่าการประกอบกิจการนั้นจะไม่ปลอดภัย/ ไม่ป้องกันไม่ให้เกิดความเสียหาย/หรือที่ไม่รู้เพราะเกิดจากความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ต้องจ่ายค่าสินไหมทดแทนเพิ่มขึ้นจากค่าเสียหายที่แท้จริงแต่ไม่เกินสองเท่าของค่าสินไหมทดแทนที่แท้จริง

ศาลเป็นผู้กำหนด

ความรับผิดชอบทางแพ่ง

เหมืองเถื่อน
ทำออกนอกเขต
ทำในเขต ปท.
แต่เป็นเขตห้าม
ทำเหมือง

▶ **อาญา** ▶

ชดใช้ค่าเสียหายแก่รัฐ
ตั้งแต่สองเท่า แต่ไม่เกิน
สามเท่าของมูลค่าแร่ที่
ได้จากการทำเหมือง
ในบริเวณนั้น

หลักหมายเขตเหมืองแร่หาย แล้วทำออกนอกเขต ถือว่าจงใจทำออกนอกเขต

บทกำหนดโทษ อาญา

จำคุกทุกฐานความผิด

อัตราส่วนโทษจำคุกหนึ่งปี ต่อโทษปรับสามแสนบาท

นิติบุคคลเป็นผู้กระทำความผิด

เกิดจากการสั่งการ หรือการกระทำของกรรมการ หรือผู้จัดการ หรือบุคคลผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคล บุคคลเหล่านี้ต้องรับโทษสำหรับความผิดนั้น

ผู้สนับสนุน หรือผู้ได้รับผลตอบแทนจากการกระทำความผิดนี้ ต้องระวางโทษเช่นเดียวกับตัวการ

บทกำหนดโทษ (ต่อ)

เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องถิ่น

พนักงานเจ้าหน้าที่

ผู้ใดที่เกี่ยวข้องโดยทุจริต
กระทำหรือไม่กระทำการใดโดยทุจริต
มิให้ดำเนินการใดตามที่กฎหมายกำหนด

ระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี หรือ ปรับตั้งแต่สามแสนบาทถึงสามล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

บทกำหนดโทษ (ต่อ)

คณะกรรมการเปรียบเทียบ

ในเขตกรุงเทพฯ

- ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด เป็นประธานกรรมการ
- ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เป็นกรรมการ
- ผู้แทน กพร. เป็นกรรมการและเลขานุการ

จังหวัดอื่น

- อัยการจังหวัด เป็นประธานกรรมการ
- ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด เป็นกรรมการ
- จรท. เป็นกรรมการและเลขานุการ

โทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือมี
โทษปรับสถานเดียว

บทเฉพาะกาล

คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

ต้องแต่งตั้งให้เสร็จภายใน 180 วันนับแต่กฎหมายใช้บังคับ

คณะกรรมการแร่และคณะกรรมการแร่จังหวัด

ในระหว่างที่ยังไม่มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ให้คณะกรรมการแร่ตามที่กฎหมายกำหนดปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อน แต่ต้องแต่งตั้งให้เสร็จภายใน 180 วันนับแต่กฎหมายใช้บังคับ

พื้นที่ตามมาตรา 6 ทวิ

ให้มีผลใช้บังคับต่อไป แต่ไม่เกินห้าปี

การออกกฎหมายลำดับรอง

ให้กฎกระทรวง ประกาศ ระเบียบหรือคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัติ พ.ศ. 2510 ให้มีผลใช้บังคับต่อไปได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้ง แต่ต้องดำเนินการออกกฎหมายลำดับรองตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2560 ให้แล้วเสร็จภายในสองปีนับแต่กฎหมายใช้บังคับ

บทเฉพาะกาล (ต่อ)

คำขอที่ยื่นไว้ตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2510

คำขอทุกประเภทที่ได้ยื่นไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2560 ใช้บังคับ ให้ถือว่าเป็นคำขอตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2560 และให้พิจารณาดำเนินการตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด

การอนุญาตให้ประกอบกิจการตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2510

อาชญาบัตร ประทานบัตร หรือใบอนุญาตที่ออกตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2510 ให้คงมีผลต่อไปจนกว่าจะสิ้นอายุหรือถูกเพิกถอน แต่ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายนี้กำหนด ยกเว้นเรื่องต่อไปนี้

- เรื่องการจัดทำแนวพื้นที่กันชนการทำเหมือง
- การจัดข้อมูลพื้นฐานด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ
- การฟื้นฟูสภาพพื้นที่การทำเหมือง
- การวางหลักประกัน และการจัดทำประกันภัย

การต่ออายุประทานบัตร

ให้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ตามกฎหมายนี้

ขอบคุณค่ะ/ครับ